

DIARI CATALÀ

POLITICH Y LITERARI

REDACTAT EN LAS QUATRE PROVINCIAS DE CATALUNYA.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.

EN BARCELONA, Carrer de Fernando, n.º 32, 1.º
 EN GIRONA, Llibreria de Dorca, Plassa de la
 Constitució, n.º 9.
 EN LLEIDA, Plassa Constitució, n.º 21, ent.º
 EN TARRAGONA, Rambla de Sant Joan, n.º 58.
 SUCCURSAL EN GRACIA, Devant del Teatro, dipò-
 sit de màquines de cusir.

Diurne 8 de Maig de 1881

SANT DEL DIA:
 Lo Patr. de Sant Joseph.
 QUARANTA HORAS.
 EN BARCELONA: Igle. de las Hertas. dels pobres EN
 GIRONA: Iglesia del Hospital.—EN LLEIDA: En Nostra
 Sra. del Càrme.—EN TARRAGONA: En la Iglesia de Na-
 zaret.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.

EN BARCELONA, un mes. 5 rals.
 EN GIRONA, LLEIDA Y TARRAGONA, un
 mes. 6 »
 DEMÉS PUNTS D' ESPANYA, un trimes-
 tre. 20 »
 ESTRANGER (unió postal), id. 40 »

ESPECTACLES.

Barcelona.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—Funció pera avuy diu-
 menge.—12.ª d' abono.—Ultima representació
 irremissiblement de **Roberto el Diavolo**,
 per las senyoras Cepeda y Flora y los senyors
 Stagno, Uetam y Di Bello.
 Entrada 1'99 pts.—A dos quarts de nou.
 Se está ensajant per posar en escena en la pre-
 sent setmana la grandiosa ópera de Meyerbeer
Gli Ugonotti.
GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy 8.—2.ª
 d' abono.—Per la tarde **El registro de la**
policia.
 Entrada general 2 rals.—A las 3.
 Per la nit: Vist l' extraordinari éxit que obtingué
 anit la 1.ª representació de l' ópera **Gli Ugo-**
notti y de la inmensa ovació de que foren objec-
 te lo célebre tenor senyor Masini y los demás ar-
 tistas que tan magistralment la desempenyan,
 tindrà lloch aquesta nit la 2.ª representació.
 Entrada a la platea y palcos 5 ptas.—4.º y 5.º pis
 per lo carrer de Sant Pau 2'50 y 1'50.—A las 8.
TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, a dos quarts de
 quatre. La sarsuela (nova) **La Abadia del**
Rosario.
 Nit: **La dama de las camelias**.
 Entrada 2 rs.—A dos quarts de nou.
TEATRO ROMEA.—Funcions per avuy diumen-
 ge.—Tarde: Lo drama catalá en 3 actes **La Ver-**
ge de la roca y la pessa **La madeixa**
dels enbells.
 Entrada: 12 quarts.—A las 3.
 Nit: Lo drama en 4 actes **La fuerza de la**
conciencia y la pessa **Cambio de via**.
 Entrada 2 rs.—A las 8.
 Demá dilluns a benefici de don Jaume Martí.
 Lo drama catalá en 3 actes **La fals ó lo cap**
de colla y la pessa **Cel rogent**.
 Se despatxa en Contaduría.
 Lo dimars: Teatro Catala.—La comedia **Lo dir**
de la gent y la parodia **Lo Xiu... Xiu...**
 Se despatxa en Contaduría.
 Se está ensajant ab tota activitat la comedia en
 1 acte de don Eduart Aulés titulat, **Cap y cua**.
TEATRO DEL ODEON.—Diu menge a las 3 a 10
 quarts.—Lo drama en 8 actes **Margarita de**

Bergoña y la chistosa comedia **Lo gall de la Passió**.

A las 8 en punt, a benefici del senyor don Lean-
 dro Cinca. Lo drama en 6 actes **30 años! ó la**
vida del jugador y estreno de la comedia
 de don Anton Saltiveri, **L' últim inglés**.
TEATRO ESPANYOL.—Avuy.—Tarde: Primera
 representació en tardes del interessant drama en
 5 actes **Esposa y madre**, en qual desempen-
 yo se distingeix la senyora Juani. **Un divertit**
fi de festa.
 Entrada 12 quarts.—A un quart de quatre.
 Nit: A benefici de sos autors se posará en escena
 lo drama en 6 actes, **El Escomulgado**.
 A las 8.—Parais 2 rs.—Platea 3 rs.

TEATRO DE NOVEDATS.—Avuy.—Sarsuela.

Las campanas de Carrion, en 3 actes y
Nadie se muere hasta que Dios quiere,
 en un acte.
 Nit, a dos quarts de nou **El diablo en el**
poder, en 3 actes y **El hombre es débil**,
 en un acte.
BON RETIRO.—Funció per aquesta tarde a dos
 quarts de quatre **El Capitan Gulliver** y
La sortija! obras desempenyadas per la
 companyia de noys.—Entrada 2 rs.

TEATRO LIRICH.—Sala Beethoven.—Concerts

clássichs.—6.º concert, (tercer de la 1.ª série) pera
 lo diurne 8 de Maig a dos quarts de quatre de
 la tarde, últim dels en que hi pendrà part la aplau-
 didissima artista **Miss Emma Thursby**.
 Entrada 1'50 pessetas
 Per la nit, a dos quarts de nou, segon concert ex-
 traordinari a preus reduhits: Butacas ab entrada
 2'50 pessetas. Lluetas de galeria ab entrada 1'50
 pessetas: **Entrada general 1 pta.** Las
 localitats y entradas se despatxan en lo Teatro
 Principal desde las 10 del matí fins las 6 de la
 tarde.

FLORA.—Gran ball en los grandiosos salons de

Flora, Carretera de Sant Gugat mes amunt dels
 Jusepets lo diurne a la tarde a las 5 en punt.
 Preu d' entrada una pesseta.
 Las senyoras a judici de la comissió.

Tarragona.

TEATRO PRINCIPAL.—Ultimas funcions de
 la obra de espectáculo en 4 actes, titulat, **El sal-**
to del Pasiego, pera avuy diurne 8 per la
 tarde y per la nit a benefici del senyor Ripoll.—A
 las 3 y a dos quarts de nou.—Entrada 2 rs.

Lleyda.

PABELLO LLERIDA.—Teatro de autómatas
italians.—Gran funció pera avuy diurne 8 de
 Maig de 1881.
 A dos quarts de nou de la nit.
 1.º Sinfonia.
 2.º La comedia en un acte nominada **El bur-**
ro hombre.
 3.º Lo apropósit en un acte nominado: **Un**
viaje a San Sebastian.
 4.º El somni fantástich en un acte titulat: **El**
Talismán venturoso.
 5.º La Tornadilla titulada: **Los Maestros**
de la Raposa, ó el Tripoli.

SUSCRIPCIÓ

PERA ALIVIAR LA SORT DELS VEHINS DE PUIGCERCÓS.	
Pts.	Cs.
Suma anterior.	78 75
D. Eduart Parés.	5 00
Total.	83 75

RECLAMS.

CUHCS Lo mellor específich pera des-
 truirlos rapidament, es lo
 Lombrecido Formiguera, pre-
 miat en varias exposicions nacionals y estrangeras.
 Es sumament apradable, fa tenir gana, regenera y
 forta leix las criaturas.
 Deposit Central, Dr. Foruera, carrer de Fernan-
 do VII, 7.—Barcelona.

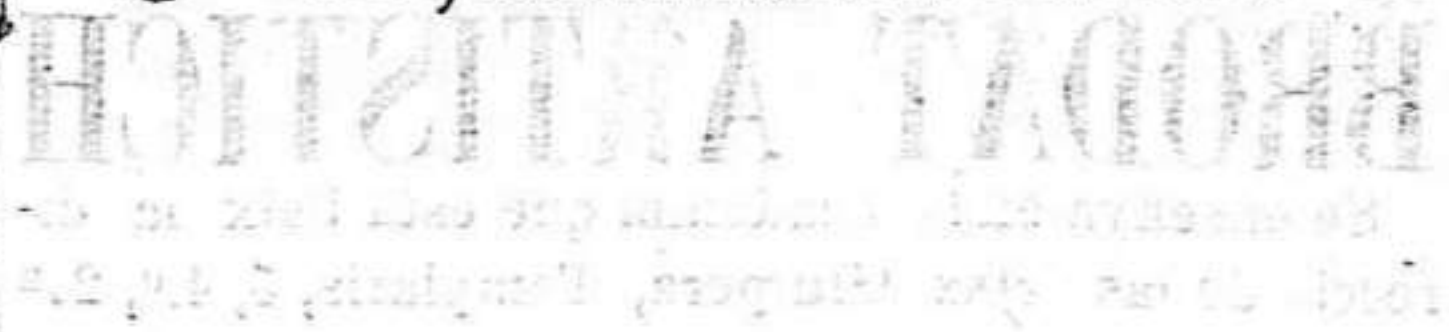
FARMACIA VEHIL

VIDRIERIA 2 Y 4.

OBERTA TOTA LA NIT
NO mes formigas en los arbres
fruyters.—(Vegis lo anunci.)

LA EMPERATRIZ

3, ESCUDELLERS BLANCHS 3

EL AGUILA

GRA BASSAR DE ROBAS FETAS
Plassa Real, núm. 13

Gran assortit de trajos complerts en llana, melton tricot y mesclas pardedús ó sobretodos en diagonals y mesclas; chaqués y americanas en melton, llana, tricot y mesclas, tot construït ab elegancia y esmero. Preus baratissims, segons podrá veurers en la nota de preus insertada en son lloch corresponent.

GRAN

FABRICA CATALANA de Joseph Tutan de banos, parayguas y sombrillas per major y menor.—Se telan y arreglan.—Rambla de Sant Joseph, número 30 devant de la Virreina.

LLEY

D' ENJUHIAMENT CIVIL de 3 de Febrer de 1881, anotada y concordada.

Se trova en la nostra Administració. Preu encuadernada, 10 rals.

50 TAPINERIA 50

LA LUCIA
FÁBRICA DE COTILLAS.

JOSEPH VENTURA.

Acaba de obrir un nou dipòsit de papers pintats pera decorar habitacions ab gust y economia.
Carrer de 'n Petrixol, núm. 4.

BELLA JARDINERA

Rambla de Estudis, 3.

En aquest gran establiment de Sastreria que se acaba de obrir, trobará 'l públich en general, un brillant y variat surtit de géneros, tant del país com extrangers pera mida, á preus sumament econòmichs.

SECCIÓ DE ROBAS FETAS.—SE RECOMANA SON TALL.

HERPES,

sarna, escrófulas, y demás humors, aixis interns com externs. No descuydar que 'l Rop anti-herpetic de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es 'l únich que 'ls cura radicalment, sens que donguin senyal d' haber existit.—Vegis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució cantonada al carrer de Jaume I.

ESTEARICAS CATALANAS

classe extra superior á 25 pesetas arroba á granel.—Cereria y sos articles d' en Gallissá. Riera de Pi, núm. 5.

ENFERMETATS DE LA VISTA

Y ESPECIALMENT DELS PARPADOS.

Prompta curació ab la Pomada oftálmica de Montserrat. Es lo mellor específich, pera las inflamacions herpéticas y escrofulosas. Lo gran consum que se 'n fa es sa mellor recomendació. Pot 4 rs.

Farmacia Valldosera, Ponent, 42.

CAIXAS PERA DULCES Y ESTUXOS.

Gran fábrica montada pera competir ab las extrangeras.—Jaume I, 17 y Ensenyanza, 2.—Ojo, ojo, puig hi ha qui no pagan contribució se titula primera fábrica de España.

BRODAT ARTISTICH

Se ensenya en la academia que esta baix la direcció de las Srtas. Gimpera, Templaris, 5, 4.º, 2.ª

VACUNACIO

JUNT A LA RES. Dillums y

dimars de 2 á 4 en lo establiment del Doctó. Anet, Carrer Ample, 80 pis primé.

ANTIGA TINTORERIA DEL CENTRO

LLIBRETERIA, 13, y Sucursal ESCUDELLERS, 56

Se tenyeix y renta la roba de caballer ab tota perfecció.—Especialitat en tenyir tota classe de sederias.

LLIBRETERIA, 13, y ESCUDELLERS, 56.

VENÉREO.

Sa curació es prompta radical y segura sens mercuri, copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del XAROP ANTI-VENEREO DEL DR. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; lo venéreo, en fi, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix cnimitable Xarop, exclusivament vegetal.—Vegis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

SALONS DE FLORA.

GRAN RESTAURANT, CAFÉ Y SALÓ de ball, situat en la carretera de S. Cugat, mes amunt dels Jusepets. Lo duenyó de tan deliciós establiment desitjós de complaure al públich, admet abonos per lo restaurant á preus molt módichs. Se serveix á domicili ab esmero y prontitut. Dinars á la carta, desde 8 rals. Avisant ab dos dias d' anticipació se preparan dinars encara que sigan de 500 cuberts.

Se reben avisos en l' administració d' aquest DIARI, Fernando, 32, 1.ª

BARCELONA 8 DE MAIG.

Aguas del Besós.—Lo diumenje passat s' inauguraren los treballs de la secció tercera de las obras d' elevació á cárrech de la Companyia general anónima d' aigües de Barcelona.

A las nou del dematí 's reuniren las personas invitadas en lo passatge de Colon, ahont te las oficinas la espressada Companyia, trasladantse en elegants faetons á la finca que en Sant Martí de Provencals posseheix. L' aigua es no solzament abundant, sino també riquíssima. Las obras que están á cárrech del senyor Falqués están molt adelantadas. Están encarregats de la maquinaria los germans senyors Alexander, qual nom es una garantía de la bondat de tot quant surtí dels seus tallers. Las explicacions donadas pe 'l president de la Societat, senyor Canudas, lo gerent senyor Camps y 'ls senyors Falqués y Albi, director mecánich, no deixant lloch á dupte sobre las excelentes condiciones de la obra, com també de la facilitat ab que serán portadas á Barcelona las aigües del Besós, arribant á assegurar que dintre un any Barcelona podrá ja saborejarlas, y jutjar per si mateixa de las sevas bonas condiciones.

A las dotse s' assentaren á taula 'ls convidats, habent correut l' aasmorsar ab que se 'ls obsequiá á cárrech del Restaurant de Fransa. Al destapar 'l Champagne, comensá 'ls brindis lo president de la societat, senyor Canudas, seguint luego 'l gerent, senyor Camps, que explicá 'ls medis ab que conta la Societat y 'ls propòsits que abriga. Moltíssims d' altres se 'n pronunciaren, desitjant que l' éxit mes felís coroní 'ls esforços de la Companyia.

La memoria que 's repartí al terminarse l' esmorsar dona datos de que tal vegada nos en ocuparem un altre dia, quan disposém de mes temps y espay.

Preparatius pera l' istiu.—Habem tingut ocasió de veurer las milloras que introduheix lo senyor Gasull en lo seu establiment de la Barceloneta, conegut per «Bany Orientals». y nos ha agradat la idea de fer dins del aigua, una piscina pera 'ls senyors, aixis com ja la tenian las senyoras. Aixó permeterá que pugan banyarse al oleatje fins los mes cobarts, y los nadadors en los dias de mar alborotada. Felicitem al senyor Gasull per son empenyo en complaure al públich.

Don Francisco Sans.—La mort del eminent artista catalá don Francisco Sans, director del Museo de Pinturas de Madrit, ha causat profunda sensació en la nostra ciutat.

Lo senyor Sans era una gloria per Catalunya y per lo tant per Espanya, y aixó fá que sa inesperada y prematura mort siga considerada com una desgracia irreparable.

E. P. D.—Avans d' ahir al vespre morí en Vilanova y Geltrú, casi repentinament un fill d' aquella població nomenat Isidro Marqués molt ben volgut per los esforços que habia fet pera 'l progrés y millora de Vilanova.

Despedida.—Ab lo concert d' aquesta tarde se despedeix de nostre públich Mis. Emma. Thursday, que tan bonas entradas ha proporcionat á la empresa del teatro Lirich (Sala Beethoven). La aplaudida artista cantarà en dit concert una romansa del «Rigoletto», 'l ária final de «La Estrella del Norte», de Meyerbeer, y una balada alemana composta exprofés pera ella, per lo mestre compositor, doctor Fernando Hiller, conegut de nostre públich per haber dirigit los concerts que 's donaren durant la última Quaresma en lo Liceo.

Per la nit, segons los cartells, tindrà lloch lo segon dels concerts extraor dinaris, á preus reduhats, que deuen donarse també en aquell concorregut teatro, á fi de que la bona música pugui ser escoltada per totas las classes de la societat.

Veïllada.—En la que tindrà lloch aquest vespre, á las vuit, en lo «Círcol de la Juventut Mercantil», hi prenen part com obsequi á la societat, la senyoreta Angela Pujol y lo estudiós tenor Enrich Amiguet, cantant lo duo de la sarsuela «Lo Jurament».

Descuit.—Hem rebut una carta suscrita per varios vehins del Passeig de Sant Joan queixanse de la incuria y abandonament en que se té aquella importantíssima via, no obstant de los clamors de la premsa tota demanant sa complerta obertura y urbanisació, per descuits y deixadesa de las Corporacions municipals que s' han anat succehint desde que s' obrí lo mencionat passeig. Ja fora hora que s' obligués als propietaris morosos en lo cumpliment de sos debers en que cerquessen los terrenos que no ho están, y en posar las acras arbres y fanals que deuen haberhi.

Quant lo senyor Rius y Taulet s' encarregá de la arcaidia, prometent que tot ho faria anar com un tirabuquet, cregueren los moradors d' aquella barriada que se 'ls hi habia acabat lo de no poderse mourer de casa enquant cahuen quatre gotas, ó quant fa una setmana que no ha plogut y que obert en tota la seva estensió lo carrer podria ja passarhi lo tramvia que fa mes d' un any está pendent de la resolució del ajuntament.

Ab tot y la justicia de la reclamació los que la fan s' hi enrugallerán mes d' una vegada si tenen la constancia d' insistir en la mateixa, creyent que dona identich resultat que si cridessin ous á vender.

Coloms missatjers.—Los tres coloms missatjers que 's deixaren anar lo dijóus á un quart de duas de la tarde desde la hermita de Sant Miquel en Monserrat, foren perseguits durant la travessia per l' esparver, lo qual fou causa del retrás que sufriren en lo viatge. Un dels tres sigué víctima d' aquell aucell de rapinya; l' altre arribá á Barcelona, á son colomar del carrer del Pi, á las 6 de la tarde, y l' últim á las set. Lo parte que duyan estava concebut en los següents termes: «Hem arribat á Montserrat sense novevat. ¡Visca Catalunya!»

Lo vapor «Vidal Sala» que sortí ahir tarde, després de passar lo riu Llobregat, soltá una secció dels referits coloms.

Ben vingut.—Ha arribat á 'n aquesta ciutat, lo distinguit metje de Lleyda, nostre ben volgut amic y correligionari, doctor don Camilo Castells.

Publicacions.—Han visitat nostra Redacció, la «La Enciclopedia Médico-farmacéutica» que dirigeix ab acert lo doctor Andreu.

—La *Gaceta Médica Catalana*, que en son número 8 conté, com en tots los anteriors, un sumari interessantíssim, que al nostre entendre la fa cada dia més recomanable.

—Lo número 102 del tomo quart de la amena revista *Setmanari familiar pintoresch*, en la que hi van intercalats alguns grabats interessants.

—Lo número 2 del setmanari català *Lo sach dels gomechs*.

Lo número 19 del periódich *La Gaceta de la industria y de las invencions*, publicat baix la direcció del enginyer don Ventura Serra, que cada dia se fa més mereixedor del apreç del públich.

—La revista de ciències y belles arts titulada *Paladion*, la que en son número 19 publica un retrato del senyor Robert Estagno, de bastant parecut y bona execució.

Certámen de la «Antiga de Pasqua».—Pera aquest certámen la societat d'«Amichs de las Escolas lácicas» ha ofert un premi consistent en un exemplar luxosament enquadernat de la obra dels senyors Coroleu y Pella *Los fueros de Catalunya*, pera adjudicarse al millor treball en prosa català ó castellà sobre 'l tema «Influencia de la instrucció lácica en la civilisació dels pobles».

En Novedats.—Aquesta tarde tindrà lloch en dit local la representació de la sarsuela «Las Campanas de Carrion», y per la nit «El diablo en el poder» y «El hombre es débil»; en aqueixa producció los artistes haguèren de repetir lo dijous passat tots los números musicals.

Festa major.—Segons escriuhen de Ripoll, será molt lluhida la festa major que celebra aquella vila en los dias deu, onse y dotse del present mes.

Las funcions d'iglesia se farán ab tota solemnitat estant confiats los panegirichs de Sant Eudald y demés sermons, al capellá P. Vinader. La professó promet ser molt concorreguda, estant lo pendó principal á càrrech del propietari d'aquella conca, don Joseph Muntadas. A mes del repich de campanas, passadas, bonjorns, sardanas y demés balls de plassa, mereixeran atenció la exposició d'aucells, los concerts vocal é instrumental per las societats filarmónicas y especialment un rich embalat sortit de casa lo senyor Viñals y per quals balls está contractada la reputada orquesta dels «Muxins de Sabadell».

Aussiliats.—En la casa de Socorros del districte quart s' aussiliaren avans d'ahir: una dona que tenia 'l bras fracturat á causa d'haber estat atropellada per un caball; una noya mossegada per un gos en lo peu esquerre; un home ab mossegadas al dit.

En la del districte tercer foren aussiliats ahir, un noy ferit de la espatlla y altres dos que jugant ab pólvora se 'ls hi encengué causantlosi cremaduras al cap.

En lo del districte segon ho sigueren una dona que tenia una agulla de ganxet clavada á la mà, y una noya fracturada del bras á causa de haberla atropellat un carro.

GIRONA 8 DE MAIG.

Triunfo complet.—Aixís ho canta *E Constitucional* del divendres, donant compte de resultat de las eleccions en alguns pobles de la provincia. Per ell la gran majoria son adictes y fins ho son aquells candidats que han derrotat las candidaturas d'algun comité constitucional; no faltant hi com adicte algun que altre partidari del héroe d'Oroquieta. ¡Y criticaban á en Cánovas per alló del «lastre de las honradas masas carlistas» y avuy ells se 'n aprofitan! Si sapiguèsem la llengua de Virgili, diriam: *risum feneatis*.

Mal humor.—S' ha apoderat d' alguns individus de la antiga porra al veurèr que sas filas han disminuït, afiliantse un bon número dels que s' han desenganyat de sos procediments, en las filas de la Democracia.

Modestia.—L' han tinguda alguns dels candidats concejals de aquesta ciutat, recomanantse ells mateixos ab sa firma en un manifest dirigit á sos electors. Aixó seria grave si no tingués una part atenuant, la de que algun d' ells ni siquiera s' ha pres la molestia de llegir lo que debía firmar. Costum fa llei.

Firas.—Un dels nostres companys de redac-

ció assistí á las de la democrática Figueras, las quals, nos diu, foren molt concorregudas.

A propòsit de aquestas, diu també que 'l senyor Curtois, sub-gobernador d'aquell partit, se multiplicaba visitant las mesas electorals de la ciutat. Fins aquí no hi ha res que dir, estava en son dret, segons ell ho entent, pero s' olvidá de visitar altras «mesas» ahont també «votaban», en particular en lo primer pis d' algun café, ahont votaban ossos que saltaban d' una especie de «cubilet» rebatint sobre una barra forrada de panyo vert. ¡Viva la moralitat!

Diputació Económica.—Si algun dupte cabia en la Diputació provincial en temps de 'n Cánovas del Castillo, estava baix la férula del *gran cacique* que manaba y disposaba, y subjugaba las voluntats de tots; en la nova reunió de la corporació se haurá pogut compendrer que lo que 'l públich creya, era vritat. Los mateixos diputats son ara en temps de 'n Sagasta, que eran en temps d'aquell; votaban los gastos y convenian en tot lo que volia lo *cacique*; pero ha desaparegut dit gran obstacle, y aquells mateixos individuos se han tornat mes concients, segons veus, respecte als contribuyents que pagan lo pressupost provincial.

Sembla que s' ha soltat la paraula *economía*, *administració*; convenint aquells, que antes no reparáren en gravar lo pressupost ab cosas que no eran de absoluta necessitat, en reduhir los gastos pera que, sens que la administració quedi retrasada, se pugui aliviá al contribuyent.

Sabém que 's tracta de suprimir, ó s' ha suprimít alguna plassa no del tot necessaria en la secció de Beneficencia. Pero ja que d' aquest ram se tracta, bo seria que 's convencessen los senyors concellers provincials de que poden ferse molts mes economías ab sols pendrers la molestia, de comparar lo personal que tenia la administració en temps que 'l Hospital y Hospici possehian varias fincas rústicas, molts de urbanas y alguns censos y censals, que per ley ha sigut desamortisat ab lo que conta are, que no ha de administrá tals bens, essent per lo tant la contabilitat menos complicada.

Morta la persona que dita Diputació va nombrar secretari de la Junta de Beneficencia provincial, (sens que tal Junta existeixi), es regular que no torni á nombrar altre individu per dit càrrech, quedant en benefici de la caixa provincial lo regular sou que aquell obtenia. Si se nombrés Junta provincial de Beneficencia convenim en que seria necessari lo secretari, pero no existint la corporació no deu haberhi tal empleat.

Una economia que per la seva insignificancia no ha merescut la aprobació pública, es la de *mil pessetas* que la citada Corporació vá concedir á la societat de Amichs del país, per gastos de material y personal de la secretaria. Mil pessetas son molt poca cosa per aliviá un pressupost tan crescut com es lo provincial.

Ja que 's proposa la Diputació fer economías, no tenint 'l embrás de *aquell* que deya «com mes empleats millor; son vots segurs», creyem que inspeccionará lo personal de totas las demás dependencias que al seu càrrech están, fent las reduccions necessarias; que segons lo nostre coneixement, poden ser algunas, sens que s' en ressentí lo servey.

Pensem que ha sigut bona elecció lo nomenament de don Francesch de Paula Franquesa pera vocal de la Comissió permanent. Coneixem lo seu carácter y rectas intencions encaminadas á que la Diputació cuidi mes de sé corporació económica que política; y per tant no duptem que com á persona il·lustrada y d' administració, tindrà á bé admetre las observacions que avans indiquem, procurant que de lo que actualment existeix se treurá tot lo luxu y superfluu, quedant sols lo necesari.

LLEYDA 8 DE MAIG.

Infraccions.—Tots los vehins del carrer Major, estaban avans d'ahir escandalisats al veurèr un carro carregat de gom á gom atravessar lo trajecte en lo qual hi está prohibit lo trànsit de carros, encara que tingan per objecte lo carregar y descarregar efectes en las tendas y portas de las casas.

Coïncidia la infracció de las disposicions de la Autoritat, ab la publicació en lo mateix dia en lo

diari de la localitat *El País*, de recents disposicions encaminadas al mateix objecte y que nosaltres publicárem també en lo DIARI CATALÀ d'ahir. La comissió 7.ª del Ajuntament que dictaba aquellas disposicions ab aplauso del públich que premia ab sas simpatías lo bon zel de la mateixa, quedá ahir escarnida y trepitjada per lo senyor Alcalde que va autorisar la manifesta infracció de sas propias órdenes.

Lo carro en qüestió després de atravesar una part del trajecte prohibit, se deturaba devant lo Consulat italiá y descarregaba los mobles que conduxia, repetint la operació las vegadas que fou precis, augmentantse ab la repetició l' escándol dels vehins y molt principalment dels de las molts tendas de comers de totas classes que hi ha establertas en lo dit carrer y los quals acatant las disposicions de l' Autoritat, se veuhen precisats á fer portar per camalichs ó per medi de carretons las caixas que contenen los géneros del seu comers y tots los efectes que portan á las sevas tendas.

Kiosco.—S' autorisat l' instalació d' un kiosco devant lo Teatro alondiga en construcció, en la Rambla de Fernando. Sembla que s' hi vendrán refrescos de totas classes y donada la molta concurrencia que en los dias festius acudeix al citat passeig, no es difícil augurarne son bon resultat.

Recursos per Puigceró.—La societat X. donará aquesta nit en lo «Prado Catalan» un ball á benefici dels desgraciats vehins de dit caseriu. Ab aquest motiu s' inaugura l' establiment embellit per importants milloras. Lo saló estará magníficament adornat y los jardins il·luminats á la veneciana. Al arribar en dit lloch la banda de la societat X. després del *passa calle* que farà per la població, se disparará un bonich ramillet de fochs artificials.

Recomanem al públich Lleydá sa asistencia, tan per l' objecte filantrópich á que s' destina la vetllada com per los elements de distracció y recreo que hi ha combinats.

Transit.—Las disposicions adoptadas per lo Ajuntament pera 'l transit de carruatjes son: Primer. Se prohibeix la circulació de carros per los carrers del interior de Lleyda sino reuneixen las condiciones següents: 1.ª Ser arrossegat per una ó duas caballerías á lo mes.—2.ª Portar las rodas ab llantás de un ample de 93 milímetros ab los claus ben rematats.

Segon: Los carros de mes de duas caballerías podran circular lliurement per los carrers de la Academia, Plassa de San Antoni, Blondel, Cabrinetty, Rambla de Fernando y passeig de Ronda y circunvalació.

Tercer: Unicament los dias de mercat será permes als carros de mes de duas caballerías entrar en la Plassa de la Constitució sens atravesar cap carrer del interior, y per la porta del pont pera descarregar, tant sols los articles que vinguin al mercat, debent sortir de buit per lo carrer de la Pilota y demés fins la Baixada del Hospici, que pendrán pera sortir á la Rambla de Fernando.

Quart: Atenent á la millora que 's tracta de realisar en los carrers de la Palma, Tallada y Caballers, y considerant la pendent mínima del carrer de la Palma y la máxima de la de Caballers, los carros deurán sempre portar una direcció pujant per lo carrer de la Palma, seguint per lo de la Tallada y baixant per lo de Caballers.

Quint: Continuará la prohibició pera 'l transit de tota clase de carruatjes en tot lo tros del carrer Major y Plassa de la Faberia. Per casses especials de malalts, diversions públicas ó altres análechs podrá 'l Alcalde autorisar lo pas de coxes ó tartanas, previas las midas que li sembli oportunas.

Fins aquí lo disposat. Nosaltres no podem convenir en que sigui justa la prohibició á que s' refereix lo párrafo quint puig que estem segurs de que ab certas condiciones de construcció cap mal ocasionarian los cotxes, tartanas y altres carruatjes. De manera que la tal mida hi sobra, per lo mateix que la primera es llógica y fundada en quant als carros fá referencia. Es mes, confiem en que no s' tardará molt en derogar la última disposició.

Festa major.—Dins tres dias se celebrará la festa major de la nostra ciutat y per los preparatius de la corporació municipal que son cero, pot calcularse lo que será aquesta en l' any present. Se reduhirá com de costum á un de festa mes per lo poble treballador, á una funció relligiosa dins de la catedral y un altra en los carrers en las qual lluhiran sas bandas los concejals, y res de concursos agricols, certámens literaris y altres que 'n benefici

del comerç, indústria y agricultura, podrien fer-se, donant alguna prova de cultura, adelants y bonas costums.

Prenguem paciència. Mentres la iniciativa municipal y provincial estiguin tancades dins lo cercol de ferro de lleys centralisadoras no podem esperar gran cosa d'aquestes corporacions. Lo dia en que podran mourers lliurement y consagrar sos recursos a cosas propies, lo dia en que a la iniciativa individual se l'estimuli y doni lo desenvollopament convenient, las festas majors dels pobles, serán profitoses per las ciencias y per las arts, y 'l' comerç, l' indústria y l' agricultura en traurán inmens profit.

Desgracia.—Ahir dematí en una casa en construcció de la plassa de la Paheria, pujant una gran llosana balconera, ensopegà en una biga, la que caigué sobre la cuixa d'un paleta deixantlo en tan mal estat, que fou immediatament conduhit al Hospital pera sa curació.

Comité federalista.—Reunits los federales de Castelló de Farfana pera constituir comité, han sigut designats los ciutadans següents.—President, Tomás Orpella.—Vice-president, Anton Morlans.—Vocals, Manel Simó.—Joseph Orpella.—Secretari, Anton Costafreda.—Representant per lo districte, don Joseph Comes Borges.

Preguntas electorals.—En lo poble de Palau d'Anglesola se votà una candidatura per concejals ab los noms d'Anton Llovera y Jaume Miró sens fer constar los apellidos materns, sent aixís qu' en lo mateix poble hi ha altrs personas que tenen lo mateix nom y primer apellido mentats, figurant tots en las llistas d'electors y elegibles. Ab tal motiu se presentà una protesta per no saber los electors a quin Llovera y a quin Miró se podrien adjudicar los vots.

¿S'atendrá aquesta protesta per la Junta general d'escrutiu del poble y s' anulará en sa consecuencia com es procedent l'elecció dels dos mentats candidats?

En lo poble de Vilanova de la Barca ahont l'ajuntament actual no conta ab las simpatias dels electors, en lo primer dia d'elecció de mesas se constituí a porta tancada la mesa interina ab l'arcalde per president y tres secretaris del seu gust. Apercibits los electors pujaren al colegi electoral junts ab la persona que 'l' senyor arcalde tenia designada per ocupar lo lloch que faltava omplir en la mesa, y un dels electors presents a qui corresponia dit lloch per edat, reclamá son dret que fou desatés, formulantse en l'acte la corresponent protesta.

No obstant aixó, l'elecció comensá ab lo major ordre, y com no s'ocultaria al secretari del ajuntament qu'era un dels escrutadors, que dels 70 y tants electors que habian votat a cosa de las onces, sols n'h'habian dos ó tres adictes a la candidatura del actual ajuntament, desitjós tal volta de tenir pretest per anular l'elecció que tan contraria al seus intents se manifestava, mogué soroll ab un elector que reclamaba lo duplicat de sa cédula per no haberli passat aquesta a domicili, y per mes que l'elector contestá a sas increpacions ab molta mesura, s'alsá de sa cadira y abandoná lo colegi dihent que l'elector li habia faltat y no podia permaixer mes en la mesa.

Aquesta fou la senyal sens dupte convinguda ab lo senyor arcalde per fer lo mateix ell y los altres secretaris escrutadors.

Avans d'aquest incident lo senyor arcalde habia intimat a tres electors que desde lo comensament de l'elecció vigiaban l'acte electoral, sa sortida del colegi y com s'hi habian negat invocant com a electors los drets que la lley concedeix, al abandonar la mesa lo secretari mentat, torná a insistir en sa intimació, dihent que si persistian en permanixer en lo colegi anaba a suspendre l'elecció.

Y en efecte, aixís ho feu tancant lo colegi electoral y deixant als electors lesionats en sos drets.

Aquestos han acudit al senyor governador de la provincia posant en son coneixement los fets y demanant se fassi l'elecció.

¿S'atendrá com es de justicia la petició ó s' buscará un medi per fer desistir als electors de Vilanova d'emetre sos vots en contra de la candidatura oficial?

TARRAGONA 8 DE MAIG.

Bahó.—La te 'l Diari de Tarragona al dir que la coalisació constitucional-possibilista no s'

ha fet en aquesta ciutat ab la franquesa que 'l han feta en Reus. ¿Pero que volia que fes aquí lo senyor Torres, jefe del partit constitucional en la Provincia? ¿Que confessés la seva impotencia y declarés la seva derrota? De tot aixó 'ls conservadors ne tenen la culpa. Si l'element liberal que aquí y en Reus no es constitucional, no hagués estat esclós de las llistas electorals, quasi per enter, per los amichs del Diari, los possibilistas y demés demócratas haguieran anat sols a las urnas, ab la completa seguretat de derrotá als Sagastins. De manera que, aquestos han fet lo que podian fer; treurer de la situació en que 's trobaban tot lo partit possible. Con que ja veu lo Diari que val mes que calli y rosegui l'os Sagastí, ó que aconselli als seus prohoms perque un altra vegada, si tornan, tinguin una mica mes de cacumen.

No bastava doná al cos electoral una *sangría*, sabent que podia encarregar-se del malalt un metje que tenia 'l títol de doctor en medicina.

Resultat.—Lo de las últimas elecciones es tristísim, perque ha demostrat una vegada mes que n'hi ha molts que son del partit del sol que mes calenta.

Hi accedim.—Se 'ns ha demanat la inserció del escrit següent:

«A las personas que intentin subscriuers a la sociedad de seguros contra incendios. «La Central», creyém prestalshi un bon servey donantloshi la veu d'alerta antes de contreuer compromisos, puig las condiciones a que s' han de subjectar 's assegurats son molt perjudicials als interesses d'ells.»

«Lo suscriptor deu tenir la llibertat de continuar 'l asseguro ó deixar-lo quant convingui a sas miras privadas, pero no suceheix així, segons lo que ha ocorregut fa poch ab alguns imponents, quins, per no haberlos enteratcom debia 'l representant de dita Societat sobre 'ls debers que contreyan firmant la pólisa, s' han vist citats devant del Jutje municipal y obligats a seguir pagant 'l seguro contra sa voluntat.»

Vacant.—Ho está per dimissió del que la desempenyaba, la plassa de peató de Falset a Porrrera y Pubeleda, dotada ab lo sou de 500 pessetas anyals.

Suspensió.—De real órdre de 23 de Abril últim inserta en lo Boletín Oficial d'ahir, ha sigut confirmada la resolució del senyor Gobernador civil, suspenent en vista del expedient instruht al efecte al Ajuntament de Mora de Ebro.

Moviment de població.—Durant lo mes de Abril últim han ocorregut en aquesta capital, 49 defuncions y 76 naixements; habentse inscrit també en lo registre civil durant la tercera decena de dit mes, 26 de las primeras y 32 dels segons.

Fira.—Ab motiu de la que te principi avuy en nostra ciutat, son molts los duenyos de tendas ó botigas que, además de haberlas restaurat convenientment han exposat en los escaparates y mostradors dels mateixos diversos, capritxosos y variats obiectes propis de semblant festa que cri-dan extraordinariament la atenció dels transeunts.

Com que firaires, firadors y firats esperan mutuament puguerse *complaire*, 'ls desitxem bona sort y.... fins l'any vinent.

Solicitut.—Ha sigut posada a la comissió corresponent del ajuntament pera dictaminar, la en que 's demana permis per construir un teatro d'estiu en la Esplanada, en lo punt ó siti que en la actualitat hi ha establerta la exposició de fieras.

Celebrarém moltíssim que 'l dictamen ó informe siga favorable a la petició dels solicitants.

CARTAS TARRAGONINAS.

Sens volguer ofendre, sens pensar tan siquiera ofendre a personas ni cosas, deqem comensar avuy pera dir, encara que a molts no 'ls agradi, que 'ls Tarragonins bateixaren indignament lo carrer del Hospital y la Esplanada ó nova Rambla de Sant Joan. Aquell devia anomenarse carrer de la *Revolució*; la Esplanada, Rambla de n Satorras A cada hu lo seu; al Cesar lo que 's del Cesar. En efecte, sense 'l decret de la Junta revolucionaria y sense l'execució de aquell per l' Ajuntament també revolucionari del any '68, lo carrer del Hospital seria encara y tal vegada per una centuria mes un carrer estret ó de l' amplada de quatre seminaritsa de fondo. Per anar al Teatro la aristocracia del Port, la aristocracia moderna ó de la fortu-

na, a menys de fer una gran volta, no tindria pas mes remey que baixá del cotxe a la mateixa Esplanada y arribarshi democraticamen a peu, acompanyada d'una dotsena de criats ab los trastos de la senyora y de la companya, ó com diriam avuy, ab una verdadera *impedimenta*.

Coneixem que pera certa classe de gent que pera dissimular los humillat del seu origen a tot hora diu pestes de la revolució, a cada moment malaxeix la llibertat y creu com articles de fe que l' autonomia es un pecat molt gros; lo qual no impedeix gosi en primer lloch y de franch dels beneficis que li proporcionan l' autonomia, la llibertat y la revolució, compremem que aquell nom haguera estat massa extremat, que haguera fet mal efecte als delicats oídos de la gent timorata ó conservadora, que alguns beatos de quincalla uns haurien tingut la paraula per pacaminosa y com a cas de enciència 'l pronunciarla; mes com totes las cosas poden conciliar-se, ja que no ab un nom revolucionari podiam haber bateixat dit carrer ab lo apellido del senyor Besses, del Arcalde que porta a cap l' obra, ó lo del Lloberas, lo del altre Arcalde a qui 's deu, y no sens disgustos lo arreglo de tant important millora urbana.

Tenim, donechs, que encara no som a la Esplanada ó nova Rambla, y ja ensopeguem ab una cosa bona feta també, com l' altre dia deyam, en una estona de bon humor *autonómich*. En efecte, al altra 's feu a la catalana, per medi d' un senzill decret de quatre ratllas, ni en tinta, ni una sola resma de paper, sino anant per informes d' una taula al altre, sens intervindrhi en res ni per res Madrit, sens dictámen de la Real Academia de Sant Fernando, y lo que 's encara mes important, sens gastar en viatjes ni comissions que en temps centralistas son lo nostre pá de cada dia en boca de altres, ni una sola pesseta, ni tant sols un quarto. Si 'l temps es diner, com dihen los inglesos, es precis confessar que l' autonomia es per un país or pur, y 'l centralisme moneda de mala lley, com si diguessim *cavos morunos*.

Al fi habem arribat a la Esplanada ó nova Rambla de Sant Joan, y sens ofensa sigui dit del patró del port de Tarragona a la Rambla d'en Satorras.

Bonica Rambla, divertit passeig, que 's deu principalment en sa execució, ¿perque negarho? al bon zel de aquell senyor quant fou Arcalde. ¿Qui haguera dit que aquell siti tan silenciós, aquell lloch tan rónech, aquella montanya de pedra y runa, aquell punt de reunió dels soldats del ferotje y sanguinari Compte d' Espanya, tenia de convertir-se ab lo temps, y per la sola virtut d' un acte autonómich, de la revolució del '54 (sempre lo mateix) en lo paradi dels tarragonins, en punt de reunió de la aristocratica Societat Tarragonina! ¿Qui haguera dit que aquell cordó nuscat que maltractaba lo cos de la antiga ciutat, al crit de llibertat y al so del himne de Riego, de aquell *afartu pobres* com en tó de mofa lo anomenan las cigalas absolutistas, debia convertir-se en lo riquíssim y espléndit cinturó de la moderna Tarragona!

No hi ha mes, aqui la tenim a la vista de tot hom qui vulgui contemplarla, verdader monument de la vida moderna, del sigle que si no la feu surti de la nada, li doná per fonament lo treball y la inteligencia lliure. Compareula ab la seva companyera, la antiga Rambla de Sant Carlos. Aquesta fa plorar, aquella fa riurer: la una sembla que va vestida ab vesta de llustrina, l' altra que porta vestit de seda ó de vellut ab rossech. Allí veureu las casas talladas totes pe' l mateix patró, habitacions propies pera la gent que tenian de pensar, si pensar podian, de la mateixa manera y com lo govern volia, aqui las casas fetas ab entera llibertat, al gust de cada qual, segons la possibilitat del seu duenyo, totes barrejadas, la modesta ó senzilla al costat de la rica ú opulenta, totes ayrosas y expansivas com la mateixa democracia que 'ls ha donat vida. En la Rambla de Sant Carlos tota una unglade edificis que convidan a la meditació; en la Esplanada fileras de casas que convidan a viurer: aquí l' espayosa de n Miret, allí la aristocratica de n Feliu, mes avall la encantadora y artistica de n Rossel, vivendas totes que passarian en Madrit per verdaders palacios. Diguemho d' una vegada, allí la mort, aqui la vida, allí la fosca aqui la llum, allí l' absolutisme, aqui la llibertat.

La llibertat habem dit, mes no tota entera, sino escatimada pel centralisme autoritari y ceremonial, que com en molts altrs cosas, també fa sentir sobre la Esplanada sa maléfica influencia. Fixeu-vos sino al extrem de ella ahont encara hi queda

en peu un fortí, un verdader *monstruo*, lo fortí de *Toro*. Bé n' ha vingut un govern, y un altre govern y luego un altre; bé aná á Madrid una comissió y un altre; bé s' han gastat en viatjes, duros y mes duros; be s' ha tintat paper y mes paper, lo tal fortí, ab sos canons y sas canonadas, tiesso que tiesso. Es un cos sense entranyas, y si las té, deuen ser com las de aquellas feras que ara mateix s' exposan en la Esplanada. No 's con mou ni ab los desmayas que ocasiona, ni ab los sustos que causa, ni ab los vidres que trenca ni ab los miralls que rom ab son estruendo. En una paraula es un fortí centralista de cap á peus; fa mal per lo sol gust de ferlo, sembla tonto y es un busca vidas.

Podriam en la materia ó assumpto de que tractem ser encara mes extensos, podriam parlar de certs edificis que per efecte tambe del centralisme están com en *capella* y no per vint y quatre horas sino per no se quants anys; pero sobre 'l particular no direm una paraula mes; que sempre 'ns ha meregut gran respecte lo que no pertany al públich y es sols d' interés pera determinadas personas.

Acabo per avuy ab un prech que fas als que passejin per la Esplanada; que 's recordin de son origen, y si hi troban plaher, que 'ls fassin justicia. Que no fassin ab las cosas lo que 'n Espanya acostuma á ferse ab sos millors fills, que son bons sols quant ja son morts y no fan nosa.—B.

SECCIÓ DE FONDO.

MISERIAS DEL CENTRALISME.

OBRIU LOS ULLS, Y VEYEU.

Feya una pila d' anys que teniam en Barcelona un Ajuntament divorciat de tothom, y eram impotents per treurensel de sobre. La opinió pública estava unánime, representada per tota la premsa; los particulars no amagaban las sevas antipatías, y aprofitaban totas las ocasions que 's presentaban per ferlas públicas; pero 'l centralisme, representat per lo govern de Madrid, no feya cap cas de la opinió de la premsa ni de las manifestacions dels particulars. L' Ajuntament, apoyat pel centralisme, era mes fort que Barcelona.

Va venir la tristíssima qüestió del gas. Per una manifestació contra l' Ajuntament, tots los llums, absolutament tots, van apagar-se; aquest estat de cosas va durar mesos y mesos; los perjudicis que van causarse á Barcelona son incalculables, y no obstant, l' Ajuntament, ab l' apoyo del govern de Madrid, va permanceixer en lo seu lloch, burlantse de Barcelona.

Després de la qüestió del gas, van venir altrás qüestions. Un dia va descubrirse que en la recaudació de consums, se estafaban—aquesta es la paraula,— tres ó quatre ó sis cents duros diaris. Los pobres barcelonins habian de estamparho, porque aixís daba la gana al govern central.

Va atraparse *infraganti* á un dels regidors. Va descubrirse que una immensitat de quarteras de blat de moro habian entrat á la ciutat per la porta falsa, defraudant lo que debian pagar d' entrada, y lo govern centralista va seguir creyent que l' ajuntament que habia apoyat al autor de la *irregularitat*, debia seguir administrantlos.

¡Si se 'n van fer de negocis estranys ab aigües! ¡Si se 'n van fer de trapasseries en altrás cosas! No obtant d' aixó, no podiam nosaltres fer mes que mirar y callar. Som esclaus del centralisme; y 'l centralisme volia que Barcelona passés per la administració dels Fivallers, que habian sigut elegits per escombradors, municipals y serenos.

Ha vingut un dia en que lo govern central ha cregut convenient cambiar l' ajuntament, y en un moment ha vist lo que en molts anys no habia volgut veure. La majoria dels regidors ha sigut sospesa, pero la suspensió ha sigut una nova bofetada á Barcelona.

¿Perqué? Perque per portarla á cap, no s' han tingut presents per res los interessos de la ciutat; perque la suspensió no ha obehit á altre móvil que al de substituhir l' ajuntament que hi habia per un altre format de amichs dels que avuy manan; perque la substitució ha sigut una nova mostra de la omnipotencia dels capritxos del centralisme. Si 'ls regidos del gas y de las tramoyas haguessin sigut amichs dels que avuy manan, seguirian fent de las sevas desde las caderas de la Casa de la Ciutat. No han caigut pe 'ls perjudicis que causaban á Barcelona; han caigut perque feyan nosa als quatre amichs que té la situació en la nostra ciutat.

Totas las instituciones del centralisme están á la mateixa altura. Lo Consell d' Estat, que va intervenir en quasi totas las questions del passat ajuntament, resolventlas per regla general á favor del govern y en contra de Barcelona, ha partit ara ab lo dictámen que va llegirse en la sessió del Ajuntament del dijous. Ara lo Consell d' Estat opina no sols que procedeix la suspensió de la majoria del Ajuntament del gas, acordada pel govern, sino també que deu passarse la qüestió als tribunals, pera que vejín si hi ha responsabilitat criminal. «A moro mort, gran llansada», com diuen los castellans.

¿Y tot aixó perquè? Perqué lo *sagastí* senyor Rius y Taulet pugui dirse alcalde de Barcelona; perque quatre *sagastins* puguin adornar sos pits ab las medallas que may los haurian entregat sons concitadans; perque hagin tots plegats pogut burlarse una vegada mes del sufragi, del sistema representatiu y de Barcelona, representat una parodia de eleccions, en las que han fet de ciutadans los escombradors, los municipals, los serenos y fins los jugadors.

¿Poden posarse mes en evidencia las miserias del centralisme? ¿Pot ferse menos cás de la dignitat, dels interessos, del bon nom dels municipis y de las provincias? ¿No ha arribat encara l' hora de que obrim los ulls y veyem?

L' AMICH DE CADA FESTA.

LA CAIGUDA DE 'N PAVIA.

¿Quina ha sigut la causa de la caiguda del general Pavia?

Avans d' ahir la explicaba l' *Diario de Barcelona* de la següent manera, en una de sas cartas de Madrid:

«Se sabia que hi habia llaujers disgustos entre 'l general Pavia y 'l ministre de la Guerra, á causa de negarse aquest á remetreli fondos sense aplicació prevista, sent aixís que en 8 mesos se li habian enviat uns 8.000 duros y no hi ha fondos disponibles en Guerra pera cubrir atencions mes apremitants y justificadas.

«L' última carta del ministre al general Pavia era bastant viva, y aquet al rébre la li posá una carta curísima qual laconisme no podia ser pas mes eloqüent: «En aquest moment vaig al Palau á proposar la destitució de V.» y efectivament, poch després estava firmat lo decret. Aixís ho he sentit contar.»

Lo senyor general Pavia s' ha enterat de la versió explicada pel corresponsal Z del *Diario de Barcelona*, y ahir va dirigir al nostre colega lo següent remittit:

«Sr. Director del *Diario de Barcelona*.

Molt senyor meu y de ma consideració: Soch enemich d' exhibirme en la premsa periódica (¡Aixís ho fos d' exhibirse en los carrers!) Aquesta es la primera vegada en ma vida que 'm dirigeixo á n' ella. (*La Publicidad* té la paraula).

Lo corresponsal Z en la edició d' aquesta tarde explica una versió sobre 'l meu rellevo del mando del Principat de Catalunya. Es completament inexacta, sense omitir tant solsament una sílaba. Si 's vol pendre la molestia de passar per aquesta sa casa, se convencerá de ma negativa en absolut y de la *lleujaresa incalificable* (Aixó sí, sempre morigerat lo general) de son corresponsal.

«Li demano, senyor director, que tinga la bondat d' insertar aquesta carta, y donantli las gracias per adelantat, es de V. afectísim S. S. Q. S. M. B.—*Manel Pavia*.»

Lo *Diario de Barcelona* posa lo següent peu á la carta del general.

«Es possible, y aixís serà quan ho afirma la comunicació qu' acabem d' insertar, qu' hagi sigut sorpresa la bona fé del nostre corresponsal Z en lo relatiu als motius del rellevo del general Excelentísim senyor don Manel Pavia; pero lo que podem assegurar es que sol beure en bonas fonts y que no 's deixa portar de passions personals ó de partit al acullir ó redactar sas noticias.»

Lo periódich *La Vanguardia*, per sa part, pren cartas en l' assumpto y dona una explicació que fins á cert punt ve á corroborar que lo que digué 'l senyor Z ni es *llaujeres* ni té res d' *incalificable*.

Segons lo colega, lo general Pavia va voler saber quants graus de confiança mereixia al ministre de la Guerra, y per satisfacer sa curiositat va demanar que se li enviessin deu mil pessetas, que son dos mil duros, dels fondos secrets. La petició del general fou contestada ab una real ordre en la que se li deya que no era possible enviarli las deu mil pessetas perque, segons datos, ja habia rebut mes fondos dels que li pertocaban.

Lo general Pavia s' adoná de que en la expresada real ordre se li carregaban 6.000 pessetas de mes de las que realment ell habia rebut, y allavors pretengué que 's rectificás aquella disposició. Sobre si rectificaras y sino rectificaré, anaren y vingueren cartas de Barcelona y de Madrid en las que s' hi digueren cosas fortas y escritas ab pebre.

Com que las 6.000 pessetas constaba que habian sortit ab cárrech al Capitá general de Catalunya, y no constaba que haguessen passat per las mans del general Pavia, se volgué profundisar l' assumpto, y allavors, segons *La Vanguardia*, se vegé que lo de las 6.000 pessetas habia suchsehit en temps del general Echevarria, cosa que al general Pavia amich, per lo que 's veu del ex-ministre, no li semblá bé.

Altre cop tornaren cartas, fluixas unas y fortas altrás, cap á Madrid y altre cop vingueren contestacions, sent precis advertir que 'l general Pavia enviá una *minuta* de la real ordre que demanaba.

Lo final ha sigut lo que ja coneixen los nostres lectors: la caiguda del senyor Pavia y Albuquerque; sols que avans de sa cessantia ó destitució, se publicá una real ordre aclarant lo dels sis mil duros, y 'l general Martinez Campos escrigué al destituhit una carta fentlo sabedor de la resolució que s' habia pres.

Are 'ls lectors deurán preguntar com nosaltres: ¿ahont son las 6,000 pessetas?

E.

¿QUÉ SERÁ?

En lo número primer de *El Monitor* que ha comensat á publicarse en Madrid hi apareix un article ab l' epígrafe *La cuestió arancelaria*, en lo que 's tracta la cuestió tan debatuda en lo nostre país sobre tot en los presents moments, de protecció ó llibrecambi. Portada la qüestió á un terreno en que no convenia descendís, sobre tot pels partidaris del llibrecambi, ha obligat á buscar antecedents y procurar donar ab la verdadera causa del entusiasme ab que alguns burócratas madrilenys defensen unas doctrinas y unas solucions, contra las que s' aixecan en massa totas las provincias y comarcas y poblacions mes productoras d' Espanya.

Lo centro llibre cambista mes important d' Inglaterra es lo *Cobden Club*, y entre las llistas dels membres d' aquell centro l' any 78 hi figuraban los següents:

Pau Bosch. *Madrid.*
 Casa Laiglesia. >
 Emili Castelar. >
 Echegaray. >
 Figuerola. >
 Gomez Ruiz. >
 Madrazo. >
 Arturo Marcoartú. >
 Moret y Prendergast. >
 Pastor. >
 Gabriel Rodriguez. >

Los comentarios creyém que per ara hi estarian de més; los farem un altre dia.

FEDERALISME Y UNITARISME.

Estracte de la conferencia popular pronunciada en catalá per lo nostre director en la reunió pública celebrada lo dia 30 del passat Abril, en Sans.

Senyors:

Tinch un especial plaher en recomensar en aquesta població los actes polítichs que 'ns permet la tolerancia que avuy se dona á la tribuna, ja que m' trovo en un lloch simpátich y rodejat d' amichs antichs. Mes de dotze anys fa que molts dels que avuy m' escolteu me donguéreu ánimo per organizar la primera conferencia federalista que va tenir lloch despres del moviment del 68, y que com recordaréu, va celebrarse en un saló d' Hostafranchs assistinthi vosaltres y exitantnos á seguir endavant ab los vostres aplausos; despres d' aquella conferencia vam donarme molt sovint en aquest poble, y avuy, despres de mes de dotze anys, jo torno aquí á dirvos lo mateix que allavoras vos deya, y vosaltres torneu á escoltarme de la mateixa manera que allavoras m' escoltabau.

Aixó vol dir que no hem cambiat ni jo ni vosaltres: proba evident de que som gent d' ideas, y de que lo partit federalista, á diferencia de la major part dels que divideixen als espanyols, es un partit que 's funda en principis propis y que té ideals concrets y determinats.

Sols hi haurá una diferencia d' avuy á allavoras. Tots tenim dotze anys mes que no teniam; hem passat per multitud de desenganys y decepcions, y hem aprás molt en la desgracia. Allavoras parlaba sols lo cor; allavoras tot era entusiasme. Avuy hem de dar la deguda importancia al cap; avuy hem de deixarnos enfrenar per la reflexió. Per aixó dels nostres actes ne deyam allavoras «propagandas», y avuy ne dihem «conferencias». Comenso donchs la meva conferencia, que procuraré posar al alcans de tots los que m' escolteu, que sent com sou obrers no per culpa vostra sino per l' estat social d' avuy no podeu dedicar al estudi tot lo que fora precis en una societat mes ben organizada.

Federalisme y unitarisme; tal es lo tema de que dech ocuparme; tema tan general, que 'm permetrá sols exposar algunas ideas solts y mirarlo sols baix alguns de sos innumerables punts de vista.

Sobre 'l tema de dech desenvollop s' han escrit tomos que omplirian una biblioteca, y no obstant difícil es dar d' un y altre sistema idea mes clara que la que dona una comparació vulgar, que vaig sentir á un bon amich meu, que per desgracia de tots fa ja alguns anys que va deixar de viure.

Res es mes fácil—deya—que fer compendre lo federalisme. Es una casa de lloguer ben organizada. Cada estadant té lo seu pis, tancat per la seva porta, en lo cual ningú 's fica sense lo seu permís, y dintre del qual fa tot lo que li dona la gana, ab tal de que no perjudiqui ó incomodi als demás estadants. Pero com los diversos pisos forman una sola casa, en bé de tots hi ha certs serveys comuns, com son la escala, los pous, los diposits d' aigües brutes, los terrats, etc., etc. Cada pis es un Estat,

que no te ab los altres mes relacions que las que 'ls donan los serveys comuns. Aquestos representan lo poder federal.

La comparació es tan exacta, que fa inutil tota explicació. La casa de lloguer ben organizada es lo federalisme, y en cambi si la mateixa casa 's desorganisa, dona idea del sistema unitari. Figureuvos que l' amo es tafañer y busca-rahons; figureuvos que abusant de la seva força d' amo vulgui ficarse en tots los pisos y saber lo que 'ls estadants fan dintre de cada un d' aquests; figureuvos que está sempre á la mira de lo que cada estadant guanya per ferli pagar mes lloguer; figureuvos que passa 'l temps posant confusions entre uns y altres é inventant enredos, y compareu luego tot aixó ab lo que avuy passa en la nostra nació unitariament organizada. Lo poder centralisat, la capital, es l' amo tafañer y busca-rahons que desorganisa tota la casa.

Indicat ja lo que es lo federalisme y lo que es l' unitarisme, fácil es demostrar que lo primer pot resoldre tots los problemas y que 'l segon no pot resoldre quasi ni un.

Lo federalisme suposa poders propis en cada Estat federat, y per consegüent lleys distintas, y aquesta es la gran ventatja del nostre sistema.

Las lleys no son jamay una cosa ideal, sino que han de ser eminentement prácticas per ser profitosas. No poden ser prácticas ni profitosas las lleys que hajin de regir en regions tant distintas com las que forman la nació espanyola. Catalunya, per exemple, está molt mes avansada que las regions centrals, y si sols hi ha una ley y 's fa á la mida de las regions atrassadas, ha de veniros estreta á nosaltres, aixis com si 's fes á la mida nostra, vindria ampla á aquellas altres regions.

Vaig á aclarirvos aquesta idea també per medi d' una comparació vulgar. Supposeus que som deu ó dotze que hem de vestirnos y que aném á casa del sastre porque 'ns fassi roba. Si volém anar ben vestits, lo sastre 'ns pendrá á tots la mida, y segons elia nos farà 'ls trajos, que á tots nos vindrán ajustats. Si 'l sastre vol emplear una mida general y fer deu ó dotze trajos uniformes, tots anirém mal arreglats; als uns nos serán grans y petits als altres. Una sola ley per tota la nació es lo traje fet á una mida general; diversas lleys son los trajos fets á la mida de cada hu. Lo federalisme es l' únich que vesteix á cada hu á la seva mida, puig que al fer lleys te en compte los distintos caràcters, usos, costums, historia, necessitats y graus d' ilustració que distingeixen á cada una de las regions federadas.

Apliqueu aquestas ideas á qualsevol qüestió concreta y vos convensereu de la seva ventatja inmensa. La qüestió obrera, per exemple, que á vosaltres tant de prop vos interessa, sols pot ser resolta dintre de la regió en que viviu. Si un poder unitari ha de resoldre aqueixa qüestió se veurá impotent. Las necessitats que sentiu vosaltres com obrers industrials son molt diversas de las que senten los obrers agricultors; la qüestió social es molt distinta en Catalunya de Andalucía ó de Galicia. ¿Cóm pot resoldrela un govern unitari? Per forza ha de perjudicar als uns ó als altres: lo que acostuma fer es adoptar un terme mitj que perjudiqui á tots. Per xó tots lo malehim á la tina.

Y lo mateix que he dit de la qüestió obrera, podria aplicarho al problema militar. Avuy dura encara en Europa la necessitat de grans exercíts. Totas las nacions estan armadas, y no podem sus treurens á la corrent. ¿Com resol lo problema militar lo unitarisme? Arrancant á tot lo jovent de las familias y delstallers; ficantlo al quartel á adquirir hàbits de tots los vicis; treyantli fins la condició d' homes y transportant al de cada provincia á las mes llunyanas y apartadas. Dintre del sistema federal, encara que haguessim de seguir tenint exercit, cada qual serviria desde casa seva y sens

necessitat d' abandonar lo treball ni la familia. Tot lo mes que al jovent podria exigirse, fora que cada mes ó cada trimestre dediquéu un ó dos dias al servey, prenent part en exercicis y maniobras. Aixó lluny de perjudicarlo l' afavoriria, puig que 's bó que la juventut adquireixi vigor y hàbits de disciplina, y allavoras ningú veuria ab repugnancia sino al contrari, lo deber de defensar la pátria ab las armas á la má en cas necessari.

Y aquest cas no 's presentaria quasi may, puig que 'l federalisme, com á sistema basat en la naturalesa, te la gran ventatja d' agermanar als pobles. Tots vosaltres recordaréu, que fa uns deu anys, los alemanys y francesos, atiatos los uns contra 'ls altres per sos emperadors y amos, van omplir los camps de Fransa de sanch y de ruinas. Eran los alemanys y francesos unitaris. Los francesos y alemanys federals, los que forman la Confederació suissa, van donar allavoras al mon un exemple eloqüentísim. Mentras sos germans de llengua, y de rassa 's destruhian com á feras, ells, dintre dels parlaments federals suissos vivian en la mes gran germació, y formant un sol cos alemanys, francesos é italians, y parlant cada qual la seva llengua no s' ocupaban d' altra cosa que de fomentar y fer progressar á la pátria suissa. Los francesos y alemanys unitaris se mataban per sos emperadors en los camps de batalla; los francesos y alemanys federals plantejaban los grans principis de la democracia, y trobaban lo medi práctic de que 'l poble pogués intervenir directament en la confecció de las lleys y en la reforma de la constitució; problema de que no s' ha ni plantejat encara en cap nació unitaria. ¿Se vol argument mes decisiu en pro del federalisme?

Pero per mes que vulgui ser clar y sensill, no vull que se 'm pugui dir que no uso arguments científichs, y vaig á presentarvos en un que deixará resolta la qüestió.

Lo federalisme es l' únich sistema que pot garantir la llibertat, solidar la democracia y afavorir lo progrés. ¿Perqué? Perque es l' únich que 's basa en lo principi de la divisió de la soberania.

Lo sistema unitari, per liberal, per democrátich que sigui, deixa sempre al individu y á las agrupacions d' individuos á mercé del poder central. Aquest disposa de tots los recursos, de totas las forsas socials. Lo seu filat s' exten á tota la nació, y desde 'l centro pesa sobre 'ls mes apartats extrems. Dintre del sistema unitari no cal pensar en resistencias. Si una ciutat viril se rebela contra la arbitrariedad del poder, lo poder la axafa sempre, puig que contra de ella dirigeix totas las forsas nacionals que té á las sevas ordres.

En lo sistema federal, succeheix tot lo contrari. Gracias á la divisió de la soberania, ni l' individu ni la agrupació d' individuos se troban may desarmats devant del poder. Lo poder es lo de la regió que té un vigilant en lo poder federal. En cas de conflicte entre un individu y lo poder públich regional, té aquell lo recurs de demanar auxili á las autoritats de la federació que per tals casos disposan de las forsas de totas las demás regions per fer cumplir la ley á la que 's revela. Si 'l que 's revela es lo poder federal, los regionals lo cridarán al ordre. La divisió de la soberania es la gran forsa del sistema. Dintre d' ell tot está limitat y contrabalansat; ni 'ls poders ni 'ls individuos poden fer altra cosa que subjectarse á la ley. Y quan en un poble la ley impera, inevitablement aquell poble progressa. Per aixó constantment progressan los pobles organissats pel sistema federatiu.

Los estrets limits d' una conferencia no 'm permeten dirvos tot lo que voldria. Vaig donchs á acabar, puig he ja molestat prou la vostra atenció.

Com vos deya al principi, avuy vos he parlat lo mateix, exactament lo mateix que dotze anys enrera; vosaltres m' heu escoltat ab la mateixa aten-

ció ab que allavoras m' escoltabau. ¿Que vol dir aixó? Vol dir que la nostra forsa está en la idea, y que si volém ser forts hem de mantenirla íntegra. No hem de cansarnos; no hem d' abdicar de res. No 'ns afalagui lo ser molts, ni 'ns espanti lo ser poch. Si per ganas de ser mes dels que som fessim concessions de principis, no podriam aspirar jamay á plantejarlos. Mantenintlos: un dia ó altre triunfarán. Las ideas ó morén al neixre ó arriban á imposarse. La nostra no ha mort, y per consegüent s' imposará. Aquesta es la lley de la historia que es cent vegadas mes forta que la voluntat dels hòmens.

Quatre paraulas mes y acabo. Avuy sembla que 'l partit federalista hagi disminuït. Los esprits superficials se fan la ilusió de que estém decaiguts, y no tinch inconvenient en assegurarvos que s' enganyan. Estém tal vegada endormiscats, pero en disposició de despertarnos. Vull parlarvos sols de la nostra regió catalana, que per casualitat he recorregut en poch temps per tots los costats. Per tot arreu he notat tant moviment regionalista; he vist tant bons desitjos; he descubert tantas llavors de federalisme; he observat tant cansansi, tant odi—¿perqué no haig de dirho?—al centralisme, que si demá tornessim á trobarnos en situació semblanta á la de quan vaig parlarvos per primera vegada, s' encendria tal foguerada, fora tant potentia la explosió que faria l' esprit públich de Catalunya, que temo que á nosaltres mateixos arribaria á impresionarnos y á sorprendrens.

HE DIT.

CONFERENCIA MONETARIA.

Los delegats de las potencias que forman part de la conferencia monetaria de Paris nombraren subdelegats pera presentar en forma de interrogatori algunas cuestiones que deuen ser estudiadas per los conferenciants. Foren designats los senyors Vrolik y Pierzon delegats holandesos.

L' interrogatori es lo següent:

Primera. La disminució y las grans oscilacions del valor de la plata que s' han manifestat sobre tot en los últims anys, ¿han sigut ó no perjudicials al comer y per consegüent á lo prosperitat general? ¿Es de desitjar que la relació de valor entre 'ls dos metalls tinga una gran fixesa?

Segona. Los fenómenos indicats en la primera part de la pregunta precedent, ¿deuen atribuirse al augment de la producció de la plata, ó bé á midas legislativas?

Tercera. Si un gran grupo d' Estats concedeix l' acunyació lliure é ilimitada de pessas legals dels dos metalls, tenint plena facultat liberatoria, en una proporció uniforme per l' or y la plata contingut en la unitat monetaria de cada metall, ¿es probable ó no que s' obtinga una estabilitat, si no absoluta, quant menos molt forta, del valor relatiu d' aqueixos metalls?

Quarta. En cas de contestació afirmativa á la pregunta precedent, ¿quina midas deurian pendre's pera reduhir al mínimum las oscilacions de valor entre 'ls dos metalls?

Per exemple:

I. ¿Seria convenient imposar als banchs de emissió privilegiats la obligació de acceptar sempre á preu fixo los llingots d' or y plata que 'l públich los presentí?

II. ¿Com se podria fer disfrutar al públich de la mateixa ventatja en los païssos ahont no hi hagi banchs d' emissió privilegiats?

III. La acunyació de moneda ¿deu ser gratuita, ó quant menos uniforme en tots los païssos per los dos metalls?

IV. Se deuria procurar deixar lliure de tota trava lo comer internacional dels metalls preciosos?

V. Adoptant lo bimetalisme, ¿quina deura ser

la proposició entre 'l pes del or y de la plata pura contingut en las unitats monetarias?

CORRESPONDENCIAS PARTICULARS del DIARI CATALÀ.

Madrid 6 de Maig.

El Liberal publica avuy un article baix lo titol de Preguntas al señor Ruiz Zorrilla. En ell s' hi veu lo pensament constant de 'n Martos de portar á Espanya á en Ruiz Zorrilla ab la intenció que es de suposar. Se li diu que ha de venir á probarse com á jefe de partit, que no pot fer ja honrosament lo paper de proscrit quan té obertas no tan sols las portas de la patria, sino las del Congrés y tot. Acaba ab las intencionadas reflexions següents. Hi haurá qui diga que la figura política de 'n Ruiz Zorrilla sembla mes gran vista de lluny, y que la lluyta diaria en mitx dels partits y 'l contacte continuu ab la freda realitat poden exposarlo á que s' amargui son prestigi. Lo pais no pot tenir en compte aquesta hipòtesis merament de interés personal; al pais li convé coneixer y que 's coneixi be lo valor real de cada un de sos homes públics. Y de tots modos si s' enfosquis lo prestigi de tant ilustre patrici engrandit per la expatriació com Victor Hugo en Fransa, ¿qui sab si brotaria un Gambetta que encara no s' ha revelat en cap dels homes coneguts en lo partit progressista democrátich? L' article com veveu té intenció diabólica y mereixen ser conegudas las conclusions.

No s' parla encara mes que de las eleccions. Se han comés com deya ahir escandalosos atropells, tant mes cruels quant que 'l govern no necessitava cometrels ni consentirlos atesa la indiferencia y postració del cos electoral.

Ahir hi hagué Consell de ministres pera gosar ab comoditat del triúmfo que han obtingut, puig apenas parlaren de res mes los nostres governants. Incidentalment s' ocuparen de Tunes, perque en Fernan Nuñez ha participat al govern que 'l conflicte franco-tunecí s' acabaria prompte, suposant que ja está arreglat l' assumpto diplomáticament. Després parlaren y discutiren los ministres sobre la elecció de diputats, topantse ab alguns inconvenients y apuros pera obtenir una victoria completa, perque 'ls constitucionals ho volen tot per ells, de manera que han invadit ja tots los districtes excluint als altres elements de la fusió.

Mentres tant los conservadors treballan per tot allá ahont poden ab la intenció de provocar una crisi, y segons se diu, tenen moltes esperansas de lograrho aviat. La Unió Católica figura també en aquets treballs invisibles, guiada per lo cardenal Moreno y altres bisbes que fan respectuosas ó insinuants representacions pintant per tot lo caos inmens á que 'ns conduheix la llibertat.

Los mes satisfets son los possibilistas puig cantan son triúmfo en totas las tonadas fent coro ab los constitucionals. No 'ls faltaba altra cosa que 'l Llatzer del districte de la Universitat pera acreditar-se de politichs sérios. No hi ha ningú que no crega possible veure als possibilistas ministres y governants de la monarquia de don Alfonso de Borbon y ells ja comensan á preparar-se 'l terreno dihent que en Cairolí es república y no obstant per patriotisme serveix á Humbert de Saboya.

No hi ha cap noticia d' importancia pera poquerse referir.—X. de X.

París 4 de Maig.

La comissió del pressupost s' ha reunit avuy baix la presidencia de M. Enrich Brisson, pera determinar lo relatiu á alguns serveys públics. Entre las proposicions presentadas la mes important es, al meu modo de veure, la de M. Madier de Montjau, en la que s' demana la supresió del crèdit de 100,000 franchs fixat per l' embaixador que prop de la Santa Sede conserva la República francesa. La comissió no ha discutit; puig á instancias de M. de Choiseul ha sigut prorogada fins á haber sentit las explicacions que dongui 'l ministre de relacions exteriors. Aquest es, sens dupte, lo qui pot tenir una opinió mes fundada sobre la utilitat ó inutilitat de la conservació de dita embaixada, encara que jo crech, y aquesta es també la creencia general del partit republicá, que es completament inútil y fins perjudicial, tota vegada que dona al Papa una importancia que en los presents moments

disto molt de tenir. De totas maneras en una de las próximas reuniones de la comissió haurá de pendre 's un acort definitiu sobre semblant assumpto y allavoras sabrém á que atenírnos.

La qüestió de Tunes se presta á llargas cavilacions entre la premsa estrangera y d' un modo notable entre la premsa inglesa. Hi ha periódichs que arriban fins á ferse eco dels plans que porta 'l govern y de las proposicions que presentarà quant las tropas ocupin la capital de la Regencia. Mentres en la Cámara dels Comuns sir Carlos Dilke manifesta, apoyantse en las declaracions fetas á lord Lyons per lo ministre de Relacions exteriors, que la expedició francesa no té altre objetiu que 'l de castigar als kroumirs, dos periódichs liberals donan tals detalls sobre 'l plan del govern, que sembla contan ab pormenors surtits d' origen oficial. Segons aquestos periódichs, lo general Forgemol té ordres de no deturarse fins á Tunes, y una vegada instalat en la capital imposará al bey las condicions següents: dimissió y cástich del primer ministre Mustaphá; cessió de las montanyas del territorio ocupat pe 'ls kroumirs; entrega y cessió del port de Bicerta; establiment del protectorat francès y nombrament d' un representant francès ab lo titol de comissari del protectorat. S' afegeix també que s' invitará al bey á demanar lo retiro de M. M. Maccio y Reada, obligant als tribunals tunesins á pronunciar-se immediatament á favor de la societat marselesa respecte al ferro carril. No pot suposarse, al menos aixó es lo natural, que 'l govern francès se limiti á castigar als kroumirs, puig no valia la pena de mourer tant alborot ni excitar los celos d' algunas potencias, si no 's tingués altre propòsit que 'l de castigar tribus semi-bárbaras, que demá tornarian á fer lo mateix. Per altra part, la actitud adoptada pe 'l bey es, quant menos sospitosa de connivencia, y de rahó es que qui no té forsas pera ferse respectar dels seus súbdits, se comprometí á totas las consecuencias que semblant debilitat exigeix.

La conducta seguida pe 'l bey en aquest assumpto dona la mida de lo que pot esperarse d' ell si la Fransa no li dona la llissó merescuda. No crech, en conseqüencia, que sian infundats alguns dels propòsits atribuïts al govern francès; lo que si crech, es que la manera com se desarrollin los fets pot contribuir á aumentar ó disminuir las exigencias de la República.

La campanya feta en contra de la Fransa per lo periódich *Mortakel* que en tant mal lloch ha col·locat al cònsul italiá M. Maccio, estarà contrabalansada per un altre, *Le Bessir*, que acaba de fundarse per un redactor del *Journal des Debats*, Mr. Genem, molt conegut ab lo nom de Khalil bey. Quan en constantinopla s' reuni un parlament baix las inspiracions de Midhat-Bajá, pera ocupar-se de las reformas que convindria introduhir en 'l imperi turch; Khalil-bey se doná á coneixer per sa ilustració, sentit práctic y sentiments lliberals. No es, donchs, aventurat l' assegurar que aquest periódich prestará grans serveys á la Fransa.—X.

Puigcerdá 5 Maig de 1881.

Ahir varen terminar las eleccions municipals que en aquesta vila no han durat mes que dos dias, puig fins antes d' ahir no va constituhirse la mesa interina en l' únich col·legi electoral que hi ha en aquest districte, y fins ahir, últim dels quatre senyalats per las eleccions d' ajuntament no va comensar la votació dels sis regidors que habian de votarse. La lluyta ha sigut molt empenyada entre 'ls partidaris de las duas candidaturas que s' disputaban lo triúmfo. Cap de las duas tenia verdadera ó per milló dir, exclusiva significació política d' un color ó d' un partit determinat; no obstant, y per rahó de las personas que hi figuraban, una d' ellas tenia un sentit marcadament conservador, y l' altre un sentit democrátich, sent aquest sens dubte lo motiu perque las personas generalment conegudas per las sevas ideas reaccionarias s' mostraban partidaris de la primera, y las que professan idees avansadas s' decidian á favor de la segona. Los que patrocinaban aquesta, prescindint de tot lema polítich, varen adoptar com á bandera de combat l' arreglo de la qüestió de consums, pel sistema d' encabessament ó repartó entre 'ls gremis dels diferents oficis, de la cuota corresponent á Puigcerdá y consegüent supressió de tot lo gastó que importa 'l personal encarregat de la vigilancia y del cobro d' aquesta contribució indirecta. Los de la candidatura de barnís conservador, no

habian adoptat cap lema politich ni económich, y 's refiavan únicament de ser votats per las simpáticas que poden inspirar, per las sevas condicions personals v per las ideas que fins ara han demostrat en política y sobre tot en la qüestió religiosa...

Per acabar aquesta correspondencia, dech dirli que 'l seu periódich 's reb aquí d' un modo molt irregular, puig que cada setmana estém algun dia sense rebre el número corresponent que no arriba fins l' endemà, excepció feta d' alguna qu' altre vegada que 's queda pel camí.

Lo corresponsal.

Isona 4 de Maig.

Avuy ja menys emocionat de la desgracia que ahir los referia y mes ben enterats de las causas que la motivaren, puch fer algunas consideracions que conto deuria atendre.

La desgracia ocorreguda no te remey, mes sí que 'n te pendrer algunas precaucions que una fatal experiencia fa evidentment necessarias. A dalt del campanar de cap manera se pot permetre que hi pugin criaturas o noys de poch anys, y molt menos que aquestos sigan encarregats de voltar las campanas.

Si hem de confessar la veritat, no 's pot negar que aquesta vila no 's distingeix per lo zel de evitar desgracias, que si no son mes freqüents, es com se sol dir per un voler de Deu. Y encara no diguen res, perque un se exposa á que los mateixos que deuria donar las gracias se 'l mirin de reull.

Y las nostras autoritats locals ¿qué fan? Per aixó cridém la atenció del senyor Gobernador ó de qui pugui, y d' una manera especial respecte á la escola dels noys, edifici que no sé com se sosté ab sa taulada apuntalada, y que ja nos avisá quant fa poeh temps caigüé una de sas parets laterals...

Hem d'esser previssors, sobre tot per evitar desgracias; recordi lo senyor Alcalde que signé necessari que aquella boija de la qual tant parlárem l' atropelés á 'n ell mateix pera que 'n sustíssim de una vegada.

Lo Corresponsal.

Torroella de Montgrí 6 de Maig.

Li deya en ma última correspondencia que las eleccions serian renyidas pels treballs que en silencio se feyan; tot ha resultat terra d' escudellas, perque com sempre aquí domina 'l caciquisme; del mal al menos, perque los cinch regidors que sens oposició han resultat elegits, son personas visibles y que per rés necessitan viurer sobre la

esquena dreya y com están ajudats de dos concejals del vells, tots 'ls Torroellens estém ab la confiança que sabrán donar mes bona administració, que per cert ja convé.

En lo poble d' Ullá, mitx hora distant d' aquesta Vila, en aquestas eleccions municipals á un home que temps passat se titulaba demócrata ab segons fins com s'ha esperimentat, que 's molt amich de cosas que no li pertanyen, avuy alguns vehins li aixecan una gran tempestat per la via del tribunal ordinari per una pesssa que apareix férselfa seva, y com se coneix la intenció que porta, ha pres part en las eleccions acompanyat d' un pallasso y altres apóstatas valentse de tots los medis arbitraris per obtenir la victoria; mes apercibit lo poble de la seva estratajema, s'ha tirat junt á las urnas, obtenint la derrota completa del cacique.

Allí ahont foren mes renyidas las eleccions ha sigut en La Escala, entre monárquichs y federals puig allí s' han fet grans postas per qui guanyaria y fins las donas y noys anaban á buscar vots cada un pe 'l seu partit.

Siga per lo que deya en ma última correspondencia, de que 'ls flequers venian lo pá molt car, en vista dels baixos preus del blat—qu' es de 14 pessetas quartera,—ó que ells tinguessin ganas de baixar lo preu, la qüestió es que prompte efectuaren dita rebaixa, essent aquesta de un xavo per lliura.

Está fent una tramontana, que fá molt mal á tot aqueix florit baix Ampurdá.—Lo Corresponsal.

SECCIÓ OFICIAL.

BANCH DE VILANOVA.—Arribat lo cas previngu en l' art. 7 dels estatuts socials, lo Consell d' Adm. ministració d' aquesta Societat, en sessió d' aquesta fetxa, ha acordat que desde lo dia 4 del corren se procedeixi al cambi dels recibos provisionals dels tres primers dividendos passius, per los títuls definitius de las accions en los punts següents:

Villanova y Geltrú: domicili social: de 9 á 1. Barcelona: Don Francisco Olivé y Alsina, Plassa de Palacio, 16, segon, de 9, á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Valls: Don Rafel Castelltort. Villanova y Geltrú primer de Maig de 1881. Lo Administrador, Joseph Gassó.—P. A. del C. de A., Joseph V. Puig, Secretari.

FERRO-CARRIL DE VALLS A VILANOVA Y BARCELONA.—Acordat per la Junta de Govern d' aquesta companyia que desde 'l 15 al 30 del próxim mes de Maig se procedeixi á la recaudació del séptim dividend passiu de deu per cent sobre 'l valor nominal de las accions A y B, s' avisa als senyors accionistas que se serveixin efectuar dit pago durant los referits dias de nou á dotse del matí y de tres á sis de la tarde, en las oficinas d' aquesta Societat.—Aragó 339, primer pis, ó en las subalternas, de Villanova y Valls.

Als efectes del article 23 dels estatuts socials, se replica la presentació dels títuls d' accions al temps d' efectuar lo pago.

Barcelona 29 Abril d' 1881.—Lo director gerent Francisco Gumá.—P. A. de la J. de G.—Agust. Pujol, Secretari.

SECCIÓ COMERCIAL.

PORT DE BARCELONA.

Embarcacions entradas en lo dia d' ahir. De Marsella, v. Provincia, c. Crouet, ab 70 passatjers. De Newport vapor inglés Mary, ab 1455 toneladas carbó. De Torreveja, balandra Elvira, ab 120,000 ks. sal. De Newcastle, v. Cordova, ab carbó al Gas Municipal.

De Leith, corbeta austro-húngara Frojednica, ab carbó.

De Tortoli, balandra goleta 2.ª Mercedes, ab carbó.

Además 9 barcos menors ab arros, garrofas, llenya, blat, pipas oli y altres efectes á varios senyors.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 7 DE MAYO DE 1881. Londres á 90 d. fetscha, 48.20 per 5 p. par. Paris, á 8 d. vista 5 06 p. per id. Marsella, 8. d. vista 5 06 p. per id.

Table with 3 columns: City, exchange rate, and unit. Includes cities like Albacete, Alcoy, Alicante, Almeria, etc.

EFFECTES PUBLICHS.

Tít. al port, del deute cons. int. 22.65 á. 22.67 1/2 p. Id. id. exterior de 1867 24.00 d. 24.15 p. Id. id. amortizable interior, 42.00 d. 42.75 p. Ob. para sub. á fer-car. de totas em. 43.85 d. 44.15 p. Id. del Banch y Tesor, Série int. 000.00 d. 000.60 p. Id. id. série exterior 100.75 d. 101.00 p. Id. Tres rt sobre prod. de Aduanas. 101.00 d. 101.25 p. Id. del Tesor Isla de Cuba. 97.00 d. 97.25 p. Bonos del Tesor 100.35 d. 100.75 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona. 173.00 d. 173.50 p. Societat Catalana General de Crédit 171.00 d. 172.00 p. Societat de Crédit Mercantil. 46.75 d. 47.00 p. Banch Hispano-Colonial 86.50 d. 86.75 p. Real Com. de Canalización del Ebro 12.40 d. 12.65 p. Ferro-carril de Barcelona á Fransa 140.25 d. 140.50 p. Id.—Almansa Valencia y Tarragona 212.00 d. 214.00 p. Id.—Medina Samora y Orense á Vigo. 78.75 d. 79.00 p. Id.—Nort d' Espanya 106.40 d. 106.75 p. Id.—Madrid á Saragosa y Alicante. 86.00 d. 87.00 p. Id.—Valls á Villanova y Barcelona 77.00 d. 78.00 p. Id.—id. id. id. 118.00 d. 118.50 p. Id.—de Mollet á Caldes. Tran-via e Barcelona á Gracia. Id. e id. á Sans. 131.00 d. 132.00 p. Id. de id. á Sant Andreu. Id. del Ensanche.

OBLIGACIONES.

Empréstit Municipal. 100.50 d. 100.75 p. Id. id. emisio 1.ª Janer 1880. 98.00 d. 98.50 p. Id. Provincial. 105.00 d. 105.50 p. Fer-car. de Barc. á Saragossa 113.35 d. 113.50 p. Id.—id. Série A. de 500 ptas 62.25 d. 62.50 p. Id.—id. Série B. de 475 ptas 62.50 d. 63.00 p. Id.—Nort-Espanya prioritat Barcelona 65.50 d. 66.00 p. Id.—Tar. á Barña y Fransa 107.25 d. 107.50 p. Id.—T. á M. y B y de B. G. 103.15 d. 103.33 p. Id.—Barcelona á Fransa per Figueras. 64.40 d. 64.65 p. Id.—Y minas S. Joan de las Abadesas, 93.65 d. 93.75 p. Id.—Grau á Alm. y Alm. á Val. y Targ. 52.60 d. 52.75 p.

COTISACIO oficial de las bolsas de Madrid, París y Lóndres, del dia 7 de Maig de 1881.

Madrid.—Renda perpét.ª int. al 3 p. 0.0. 22.85 exterior al 3 p. 0.0. 24.50 Deuda amort. ab interés de 2 p. 0.0. 42.80 Bonos del Tesor de 2,000 rals. 100.80 Oblig. del Banch y Tesor série int. 101.50 Id. del T. sobre productos de Aduanas. Id. generals per ferro-carrils. 44.40 París.—3. p. 0.0 Consolidat francés. 85.60 Lóndres.—3. p. 0.0 consolidat inglés. 102 11/16

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid París y Lóndres.

Madrid.—Consolidat interior. 22.75 Subvencions. Amortizable. Bonos. París.—Consolidat interior. 21.56 exterior. 23.25

BOLSI. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedaba lo Consolidat á 22.70 diner y 22.12 paper.

Accions B.-H. Colonial 86 1/2 sense cupó. Nortes 106 3/4 paper.

SECCIO DE MODAS Y LABORS

MODAS.

Verament la present primavera 's presenta als nostres ulls ab tota la exhuberancia de vida, ab tota la riquesa y varietat ab que la terra 's mostra engalanada, en aquesta época del any. Novetat en las robas, novetat en los guarniments, y novetat en la forma, puig encara que las etxuras segueixen la corrent en lo aspecte general, que ha predominat lo passat ivern, no obstant hi ha algunas petites excepcions com succeheix ab un modelo arribat ahir mateix de la vehina Fransa, que 'ns creyém en lo deber de ressenyarlo á nostras bonas lectoras.

La faldilla de satí marvellós de color de tabaco daurat, porta abaix un farbalá plegat á la *margarita* de roba ratllada *Arco iris*, damunt del qual hi van dos bollos fluixos de dos pams d' alsaria, acabats per un capet fruncit. Lo cos formant una llarguissima casaca, es carrat en forma de lira deixant veure un *fichú* plegat ab la roba ratllada quals panys eixint pe'l devall dels davants de cós y formant un nú á l' *enfant* á mitj *tablier* voltan al darrera, per fer combinació en lo puf que ix per la costura de l' esquena de la casaca, oberta en solapa fins á prop de la cintura.

Ab lo dit, es casi pobable que 'ls cossos casaca un xich modificats, particularment en lo davant, tornin á estar en us, encara que no sia mes que per diferenciarse dels cossos en punta, que s' han portat tan en lo passat ivern.

Maig de 1881.

DESCRIPCIO DEL GRABAT.

Vestits de camp.—Número 1.—Roba, vel de religiosa y failll coral rosa.—La faldilla va guarnida ab un davantal d' arrugats y terminada per dos volants plegats.—La túnica es de forma primpeca.—Los davants forrats de failll forman un tombat en sa extremitat, anantse á fixar sota uns llassos de failll. Una banda arrugada al centro, passa per la part baixa de la cintura y 's tanca al radera per un llas de failll. Plastron de failll, que va agafat á l' esquerra, y sota 'l qual se corda 'l cos. Mániga de colso terminada per un guarniment.—Sombrero de palla inglesa, forrat de pallason, ab corona de floretas prop dels cabells y un bonich llas de surah.

Número 2.—Roba de surah color de ciervo *ombrée*.—Falsa faldilla terminada per dos volants plegats, sobra dels quals passa una banda de surah unit brodada de color fosch. Panys de surah sobrers per damunt la faldilla y davantal del mateix surah guarnit d' un brodat.—Cos corassa, ab una banda brodada tota la vora; gran llas de surah brodat á baix de l' esquena. Coll girat y mániga de colso ab guarniment.—Sombrero de palla color del vestit; ab *capucines* de diversos tons, bridas de cinta *ombrée*.—Sombrilla de surah *bayadere* á ratllas amplas.

Figurí de París.

Vestits de Camp.

SECCIÓ DE ANUNCIS.

COMPETENCIA SENS RIVAL.

En la acreditada sabateria de Anton Oliveras s' han rebut 25,000 parells de calsat de totas classes, fabricat ab tota perfecció, y esmero segons los adelantos de las millors fábricas d' Espanya, no habent reparat en sacrificis de cap especie al objecte de poder complaure á totas las personas en general.

Carrer dels Tres-Llits, núm. 6.—Barcelona..

TRAJOS DE ENTRETENPS 8 DUROS

Se garantisa la duració del género y permanencia del colorit de tots los de país, inclosos los trajos de 8 duros, tant com sos semblants extranjers, Entrada lliure en la secció de géneros del país.

AL LLEÓ ESPANYOL, Rambla de Santa Mónica, 8.

40 RALS

500 Sobres y 500 Cartas comercials con membrets.
—Cromos económicos per anuncis, última novetat AL ESCUT CATALA.—Tres-llits, 5.

VACUNA DIRECTA DE VACA.

Lo dilluns y dimars de 2 á 4 de la tarde y haurá vacunació directa, en lo establiment del Dr. Anet, Carrer Ample, 80 pis primé.

GABINET.

Pera la curació de las enfermetats venéreas, sífilíticas de la matris y dels noys. Plassa del Angel, número, 4 y 5, 2.º Consulta de 11 á 3.

ANIS DEL MONO.

Se recomana per ser lo mes agradable y digestiu de tots cuants son coneguts fins avuy.

De venda en totas las dulcerías, tendas de comestibles y cafés.

BESCUITS VIÑAS

ADMETLLATS á la Canyella, á la Vainilla, á la Yema y al Llimó.

De venda en las confiterías y tendas de comestibles.—Diposit, 16, Avinyó núm. 16.

BAUTISTA COSTA, DENTISTA.

Doctor en medicina y cirujía dental.

Garantisa en tota classe de pessas y dentaduras artificials sense ganxos ni ressort.

Especialitat en la curació de las enfermetats dentarias sens extraure los caixals —LIBRERIA 10 y 12. pis segon.

FÁBRICA

DE

FARINA DE GALETA

Y PULVERISACIÓ DE TOTA CLASSE

DE

MINERALS, DROGAS Y ARTICLES COLONIALS

MOTOR A VAPOR

De RAFAEL DEXEUS.—Carrer de Sicilia, núm. 187.

RASPAIL

Ultim manual de la Salut, lo mes complet de tots, ab notas aclaratorias: diccionari de paraulas técnicas en castellá, catalá y Francés; causas y defensas, gran farmacopea y cassos práctichs, del Dr. Puigferrer. Método al que deuen sa salvació molts desahuciats en tífus, tísis, venéris, herpes, reumatisme, jeridura, etc.—Se ven carrer de Sant Pau, núm. 13, pis primer, porta primera y principals llibrerías.

Superioritat y pureza en tots los articles, procedents de la acreditada fábrica

DE

D. ANTONI BRAGULAT.

NOVA Y LUXOSA CERVESERIA-GAMBRINUS

Passatge de Arajol.—Lleyda.

Omitim fer pomposas promesas, convensuts de que 'l públich está cansat d' ellas y coneix lo que significan. Oferim si, dar repetidas probas á cuantas personas se dignin honrarnos ab sa assistencia, de que conservarem lo bon nom y credit de la Casa BRAGULAT, servint tots nostres articles ab economia, puntualitat y esmero.

GASEOSAS, CERVESAS en CHOP y CANETS; SIFONS de carbónica y de diferents xarops.

Al per major y menor.

Passatge de Arajol, 1.ª porta entrant per la carretera.

ALS CONSUMIDORS DE MEL.

Lo confiter y comissionista, Anton Bellera, de Tremp, proporcionarà mel superior á preus molt cómodos. Tindrà especial gust en servir bé y barato á tots cuants li 'n fassin demadas.

FARMACIA de AGUILAR,

NUTRITIU AGUILAR.

ALIMENT PERA NOYS, VELLs y MALALTS

Alimenta duas vegadas mes que la Revalenta. Los noys poden usarlo desde la edat de sis mesos y alimentantse millor que ab la llet; favoreix la dentició, robusteix los ossos, los preserva y cura 'l escrofulisme y raquitisme, la debilitat del estómach y diarrea.

Las personas de totas edats que pateixen debilitats, desgana, malalties del estómach, digestions difícils ó disenteria, trobaran alivio segur y rapid ab l' us d' aquest nutritiu, que á mes de lo molt que alimenta en sí, predisposa la digestió d' altres aliments.

RAMBLA DEL MITX, 37.

NO MES CABELL BLANCH, TINTURA LLADÓ

Es la única pera tenyir lo cabell en un minut sens tacar lo cútis; no te rival en l' univers.

A 17 rals, laboratori químic de don Joseph Lladó y Creus, carrer de la Boqueria, 26, primer. Barcelona.—Madrid carrer Major, 41 drogueria.

EN NINGUNA PART COM EN LA RELOTJERIA

del Carrer de Ponent, 1, cantonada al carrer del Carme, se fan las composturas molt baratas, per difíciles que sigan, aseguranles per un any.

GÉNEROS de punt del país y estrangers, de Madalena Piella de Agues, Quintana 12. entrant per lo carrer de Fernando VI: únitament se despatxa 'ls dias la borables.

A D. RAIMUNDO PUJOL, comerciant de vins que vivia en lo Carrer de Mercaders, n.º 29, se li prega se servexi donar noticia del seu actual domicili en la Administració d' aquest periódich ó al carrer de la Princesa n.º 35 pis, 3.^r porta 2.ª á fi de poder parlar ab ell personalment sobre cert compromís comercial que té pendent.

NO mes formigas en los arbes fruyters.

Ab la LIA CAPDEVILA y MIRASO, inalterable á todas las temperaturas, se obté aquest gran resultat sens que perjudiqui en res los arbes per tendres que sean, y se respon de lo que 's promet. Basta un ral que val una unsa pera fer una proba, y 25 rals kilo. Se donan prospectes.

Unichs punts de venda, carrer de la Llibreria, n.º 11, perfumeria de Francisco Capdevila, Barcelona y en sa casa laboratorí, carrer volon 126, Sans.

LA PARISIEN.

Gran casa exclusivament embaldora, única en Espanya pera embalar tota classe de mobles los mes delicats. Carrer de Gegants, núm. 2.

MEDICAMENTOS LLEGITIMOS EXTRANGERS.

Se reben directament de Francia, Inglaterra, Estats-Units de América, Alemania, Italia, etc

Al per major y menor: Preus reduhats.

DIPOSIT: S. Alsina, PASSATJE DEL CREDIT.

EDUARDO LOPEZ.

Clases de cálculo mercantil, teneduría de libros, reforma de toda letra, ortografía y correspondencia comercial. A SATISFACCIÓN DEL ALUMNO. Véngtse sos quadros. Viu, Carme, 19, 1.er

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntad del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa farmácia, carrer de Sant Antoni Abat, núm. 25.

FRANCISCO NEL-LO SERRA.

Carbons minerals inglesos pera todas las industrias. Especialitat en los carbons pera las fornals.

Guanos legitims del Perú.

Sofres refinats en torres y molts.

TARRAGONA.

VERDADERA LIQUIDACIÓ DE A ERA 25 Y 50 POR CIENTO REBAJA.

Platería, 61, tienda.

Paños, elasticotins y tupelins del país y estrangers, llanillas y novedats pera trajos y pantalons, edredons, patens, drils, bayetas, tratranes, orleans; rasos, chinos y percalinas.

PASTA PECTORAL DEL D^R. ANDREU

Remey segur contra tota classe de tos per incòmoda que siga.

Clasificació de las virtuts de aquesta pasta en las diferents varietats que presenta aquella enfermetat.

LA TOS ronca y fatigosa qu' es sintoma casi sempre de tisis y catarros pulmonars, disminuïx moltíssim ab aqueix medicament rebaijant per complet los accessos violents de tos, que contribuïxen molt al decaïment dels malalts.

LA TOS contínua y pertinax produïda per moltes pessigollas en la garganta, á voltas de caracter herpètic, se correïx al moment ab aquesta pasta y desapareix luego ab l' aussill d' un bon de puratiu.

LA TOS seca, convulsiva interompuda moltes vegadas per sofocació com passa als asmàtics y personas excessivament nerviosas per efecte d' una gran debilitat, se combat perfectament ab aquesta pasta pectoral.

LA TOS ferina ó de coqueluche, que ataca ab tanta persistencia als noys causantloshi vòmits, desgrana y fins esputos sanguineos, se cura ab aquesta pasta, majorment si se l' acompanya algun decuit pectoral y analeptic.

LA TOS catarral ó de constipats y la dita vulgarment de sanch, ja sia fresca ó crònica, se cura sempre ab aquest preciós medicament. Son numerosissims los exemples de curacions obtinguts en personas que de molts anys patien de semblan tos, tan incòmoda y pertinax, que al mes petit constipat se 'ls hi reproduïa d' una manera insufrible.

S' han d' advertir que moltes tisis pulmonars prevenen d' una simple tos, ocasionada per un constipat mal cuidat.

Aquest gran medicament es, donchs, sempre segur pera curar en uns cassos y combatre en altres una enfermetat de quals terribles resultats se veuen diariament exemples.

ALIVI Y CURACIÓ DEL **ASMA** Ó SOFOCACIÓ DE TOTA CLASSE

PER LOS CIGARRETS BALSAMICHS Y 'LS PAPERS AZOATS.

Remey prompte y segur que penetra directament, en forma de fum, dintre del aparato respiratori.

Fumant un sol cigarro encar que en los atacs mes forts d' Asma, se sent al ius tant un gran alivi. La expectoració se produïx mes facilment, la tos s' alivia, lo pit funciona ab més regularitat y 'l mala f respira lliurement.

Aquestos cigarrets portan una boquilla tan còmoda que no embrutan 'ls dits y s' aspira 'l fum ab extraordinaria suavitat, poguent fumarlos las senyoras y personas mes delicadas.

LOS ATACHS DE ASMA per la nit se calman al instant ab los papers azoats, cremantne un dintre la habitació; de modo que 'l malalt que 's veu privat de descansar sent després un agradable benestar que 's converteix en lo més apacible son.

Depòsit Central d' aquestos medicaments: Farmacia de son autor en Barcelona, y se trobaran també de venda en las principals Farmacias de totas las poblacions d' Espanya y d' América aixis com en Fransa, Italia y Portugal.

EL AGUILA.

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS.

PLASSA REAL, NÚM. 13.

Se está acabant de construir un inmens y variat surtit que se prepara pera la present estació de mitx temps y estiu, tant pera las sevas casas de Madrid, Cádiz y Sevilla, com pera aqueixa gran casa de confecció primera en la seva classe en España. per los bons gèneros que se emplean y la esmerada construcció de las prenas.

Los senyors que 's dignin visitar aqueix gran establiment, fundat en 1850, trobaran per la mida y en robas fetas lo mes nou, elegant y bonich que se pugui construhí al país y al estranger. Los preus moderats, com podrá veures en la següent nota.

Trajos complets de cotó, dril crú y colors de 40 á 110 rals.—Trajos complets de llana, melton, jergas y tricots de 80 á 280 rals.—Pantalons llana, jerga, tricot, panyo y elasticotin de 28 á 430 rals.—Pantalons cotó, dril crú, blanch y colors de 14 á 50 rals.—Armillas llana, jerga, tricot, panyo y elasticotin de 16 á 80 rals.—Armillas cotó, dril crú blanch y colors de 10 á 30 rals.—Armillas reps y piqués blanchs y colors de 20 á 50 rals.—Xaqués panyo elasticotin de 100 á 250 rals.—Levitas crusadas panyo y elasticotin de 170 á 320 rals.—Sachs y sobretodos de estiu y mitx temps de 80 á 300 rals.—Xaqués llana, triplot y jerga de 44 á 170 rals.—Americanas llana, jerga, tricot, panyo y elasticotin de 44 á 170 rals.—Americanas cotó, dril crú, blanch y colors de 20 á 70 rals.—Xaqués y americanas alpaca orleans de 44 á 120 rals.—Batas piqué, batista y sederias de 60 á 140 rals.—Frachs panyo negre de 170 á 300 rals.

Tot ben construït y confeccionat ab la elegancia y esmero que tenen acreditat aqueix gran Basar, tant per sa organizació com per la baratura.

UNA PESSETA PER SETMANA.

VENDA DE RELLOTJES A PLASSOS

BASAR ECONÓMIC,

RAMBLA DELS ESTUDIS NUM. 11,

¡LO TEMPS ES OR! diuen los INGLESOS.

Aquesta veritat nos ha fet entrar en lo desitx de coneixer quin es lo temps (per lo tant l' or) que la classe jornalera de Barcelona pert diariament. Segons datos exactíssims presos en los centros fabrils, los trevalladors perden cada dia en son conjunt **1250 duros!!** ¿Y perquè? Per no arribar á l' hora senyalada del treball en sos respectius tallers ó fábricas, puig sapigut es que pert *un quart de jornal* 'l que arriba després del toch de campana. ¿Quina es la causa que motiva aquesta falta d' exactitut en l' honorat y laboriós treballador? *La falta d' un rellotje despertador.* Molts no 'l tenen per pur descuit, altres per no poguer sempre desembolsar de una sola vegada una cantitat que necessitan pera atendre al cuydado y educació de sos fills.

Donchs bé, ja s' ha trobat un remey per aquest mal que recau demunt de la classe menesterosa.

Avuy per 4 rals setmanals se pot adquirir en lo Basar Económic un rellotje despertador garantit per un any al mateix preu ó millor dit mes barato que en qualsevol part.

Ningú desconeix la necessitat de tenir un rellotje á casa seva; l' empleat, lo botiguer tots estem subjectes á la exactitut d' una hora determinada.

Al que compri un rellotje al contat, se li beneficiará un descompte de 15 per 100 sobre los preus generals.

Hi ha un inmens assortit de rellotjes de tota classe desde **dos duros fins á 100 pessetas.**

SOLUCIÓ CASES

DE CLORHIDRO FOSFAT CALS.

Unica aprobada y recomanada per la Real Academia de Medicina y demes corporacions mèdicas, que la recomanan eficazment com lo mes poderós dels reconstituyents, pera los cassos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tisis, falta de apetit, etc, sustituhint ab ventaja á la de COIRRE. —Al per major farmacia de Teodoro Aviñó, Plassa de la Llana, 11.— arcelona.

ENFERMETATS DE LA MATRIS Provenintas del embrás, par abort.—Tractadas per VIDAL SOLARES, doctor en Medicina y Cirurgia de las facultats de Madrid y Paris.—Especialista en las referidas afeccions y antich metje extern per oposició dels següents Hospitals de París: Pitié, dedicat al tractament de las enfermetats de la matris Enfants malades, ó Assiló de noys malalts, y Des Cliniques, dedicat á las donas embarassadas y paridas. Carme, 3, principal. —Reb de 2 á 5.—Los dias festius de 9 á 11 del dematí.

ALS MATRIMONIS QUE DESITXIN TENIR FILLS.

Veuran satisfets sos desitxos usant lo *Licor de Rebeca*, acompanyat de un tractament especial é infalible. No se cobran honoraris hasta veure conseguit l' objecte. Mendizabal, 28, 2.º

IMPORTANT

Lo acreditat *Gabinet de curacio* dels Drs. Costa y Monedero, ahont continuan tractantse per complet éxit totas las manifestacions sifiliticas y venèreas, herpes, enfermetats de la orina y el cancer de la matris, s' ha traspassat al Carrer de Mendizabal, 28, 2.º

ANIS REFÍ MONTSERRAT, MARCAJOAQUIM ROSÉS.

PRIMER INTRODUTOR DELS ANISATS TRIPLES EN ULTRAMAR.

Se venen en las tendas y cafés de aquesta capital —Diposit Srs Jordana, Xicola y C.ª, Carrer Nou de la Rambla. Al per major: son duenyo, Ronda de San Pere, 183, pis 2.º

CONSULTA

DEL DOCTOR VIDAL SOLARES de las facultats de Medicina de Madrid y Paris.—Especialista en las enfermetats dels noys y de las donas.—Antich metje extern per oposició dels Hospitals següents de Paris: PITIE dedicat al tractament de las malalties de la

MATRIS ENFANTS MALADES ó casa de CRIATURAS MALALTAS y DES CLINIQUEs destinat á las donas EMBARASSADAS y PARIDAS.—Reb de 2 á 5: los dias festius de 9 á 11 dematí.—Carne, 3, principal.

TELÉGRAMAS.

NOTICIAS DEL EXTERIOR SEGONS LOS DARRERS TELÉGRAMAS DELS DIARIS extranjers.

Conflicte franco tunessi.—En lo moment en que las tropas francesas comensaban á evacuar lo camp de Kef-Cheraga, se presentaren 300 kroumirs sometense á las autoritats.

Djebabra, punt de concentració de las tres columnas, está ja ocupat per aquestas, sens haber manifestat la mes petita fatiga. La brigada del general Vincendon, formada per soldats molt joves, portaban al devant las músicas que tocaban la Marsellesa.

Hi ha un gran número de kroumirs reunits en Sidi' Abdalla Djemmel, ahont segons indicis deuen reunirshi molts mes, creyentse que 's preparan pera donar una acció important y tal vegada decisiva.

La insurrecció albanesa.—La Lliga albanesa ha sigut batuda per Dervisch Pachá.

Los habitants insurrectes d' Idek, perseguits fins á prop de Stiza han sigut destrossats per la artilleria, habentih agut gran número de morts per las duas parts.

Los insurrectes de Prisrend s' han refugiat en algunas poblacions, regnant grandíssima agitació entre 'ls mirditas y altrás tribus montanyesas.

Cámaras federales de Suissa.—La última part de las tres en que s' habia dividit la sessió d' hivern de las Cámaras federales es de gran importancia pels assumptos que en ella s' han tractat.

Duas eran las cuestiones de que debian ocuparse; la una relativa á saber si 's permitria enseyar á las escuelas públicas á las germanas católicas, que ha quedat sens resoldre; l' altra era relativa á una nova clasificació de circunscripciones electorals exigida per l' augment de població, habentse procurat donar participació á las minorías liberals que en los cantons de Triburg y del Tessino 's trobavan afegadas per la majoría ultramontana.

TELÉGRAMAS PARTICULARS.

Madrid 6 á las 9'15 nit.—S' ha ordenat que s' acabí per administració la carretera de Huesca á Canfranc.

Ha sigut molt sentida la mort del senyor Sans, director del Museu de pinturas.

Madrid 6, á las 9'45 nit.—Boet ha reclamat contra la órdre de embarch pera Cuba, fundat en sa enfermetat.

Se indica al arquebisbe de Santiago pera lo arquebisbat de Saragossa, al cardenal Benavides pera lo arquebisbat de Santiago y al bisbe auxiliar de Madrid pera la vacant del senyor Benavides.

Los ministerials han triunfat en las elecciones de Cuba.

Es probable que las elecciones de diputats y senadors se verifiquin lo 4 de Setembre.

Madrid 7, á las 3'15 matizada.—La Gaceta publica lo dcreet autorisant al ministre pera que contracti sens subasta lo servey de vapors-correus entre Cuba y Puerto-Rico y las reals órdres trayent á concurs la cátedra d' Agricultura del Institut de Pamplona y confirmant la suspensió de cinch concejals de Cherta, de cinch de Cambrils y d' altres de diferents pobles.

Bolsí.—Consolidat, 42'82.

Madrid 7, á las 3'30 tarde.—En lo sorteix de la loteria han surtit premiats los números 18661, 16498, 7847 y 1487, despatxats respectivament en la Corunya, Almería, Girona y Gracia. Los números 9174 y 15631, despatxats en Barcelona, han obtingut premis de 2,500 pessetas.

Madrid 7, á las 5'15 tarde.—S' ha demanat al president del Congrés autorisació pera processar al diputat y autor de las «Cartas fusionistas» senyor Lopez Guijarro.

Bolsa.—Consolidat, 22' 85. — Bonos, 100'80.—Subvencions, 44'40.

Madrid 7, á las 5'30 tarde.—Ha terminat la huelga de los minaires bilbains.

Han sigut capturats los penats que se fugaren de Búrgos.

Ha mort avuy lo president del Tribunal Suprem de guerra y marina, general Orozco.

Avuy s' ha promulgat en l' Habana la Constitució.

Paris 7.—Continúan las operaciones en Túnes peor l' acció decisiva ha tingut que aplasarse á causa del mal temps.

Lo Bey ha protestat novament prop de las potencias, y ha escrit al Sultá pera que intercedeixi

COMPANYIA HISPANO-FRANCESA.

LINEA DE VAPORS

ENTRE CETTE Y 'LS PORTS ESPANYOLS DEL MEDITERRA.

Director: Mr. H. MARTIN.—CETTE.

Vapors	VILLE de CETTE, de 1700 toneladas, capitá, Michel.	1700	—	To rens.
	CATALUNA,	1000	—	Pi.
	SAN JOSE,	1000	—	Rodríguez.
	NAVIDAD,	200	—	Gervais.

Aquestos vapors construits segons los últims modelos, reuneixen las millors condicions pera la carga y comoditats pera 'ls pasatjers.

SORTIDAS DE BARCELONA.

Pera CETTE. Tots los dimars y tots los disaptres.

Pera VALENCIA, ALICANT, CARTAGENA, ALMERÍA Y MÁLAGA. Tots los diumenges.

Consignataris senyors **Ponseti y Robreño**, Llauder, 1, entressol.

Dirigirse en Cette á Mr. **Bny. Rigaud.**

ab Fransa é implore en nom de la caritat que eviten los horrors de la guerra.

Lo consul italiá senyor Maccio, ha protestat prop de son govern, assegurant no haber alentat may als árabes.

Madrid 7, á las 9'30 nit.—Aquesta tarde s' ha reunit baix la presidencia del senyor Echegaray, la comissió técnica encarregada de estudiar l'enllás dels ferro-carrils. Ha quedat aprobat lo enllás per lo carrer de Aragón, de una manera provisional y mentres se fá lo estudi d' un enllás definitiu.

Madrid 7, á las 8'40 nit.—S' ha ofert la direcció del Museu de pinturas, vacant per mort del senyor Sans á don Frederich Madrazo.

Lo general Zapatero se troba agonisant y lo general Negron malalt també de molta gravetat.

Se confirma que la Reyna donya Isabel vindrá á aquesta cort durant las festas del centenari de Calderon.

Madrid 7, á las 8'45 nit.—Un telégrama del gobernador de Cádiz confirma la noticia d' haber sigut detinguts varios electors del port de Santa María per abusos comesos durant las elecciones.

AFECCIONS METEREOLÓGICAS.

BARCELONA.

Dia.	Hora.	Termómetro Centigrado.	Barómetro Aneroides.	Higrómetro úsura.
6	10. n.	18	770	98
7	7. m.	15	770	79
7	2. t.	25	769	74

LLEYDA.

Dia.	Barómetro.	Termómetro tipo.	Vent.	Anemómetro
6 t.	754 1/2	23	S.	24 p.m.
7 m.	758 17	15	S. O.	14 p.m.

Imp. de Oliveres á c. de Xumetra, Sta. Madrona, 7